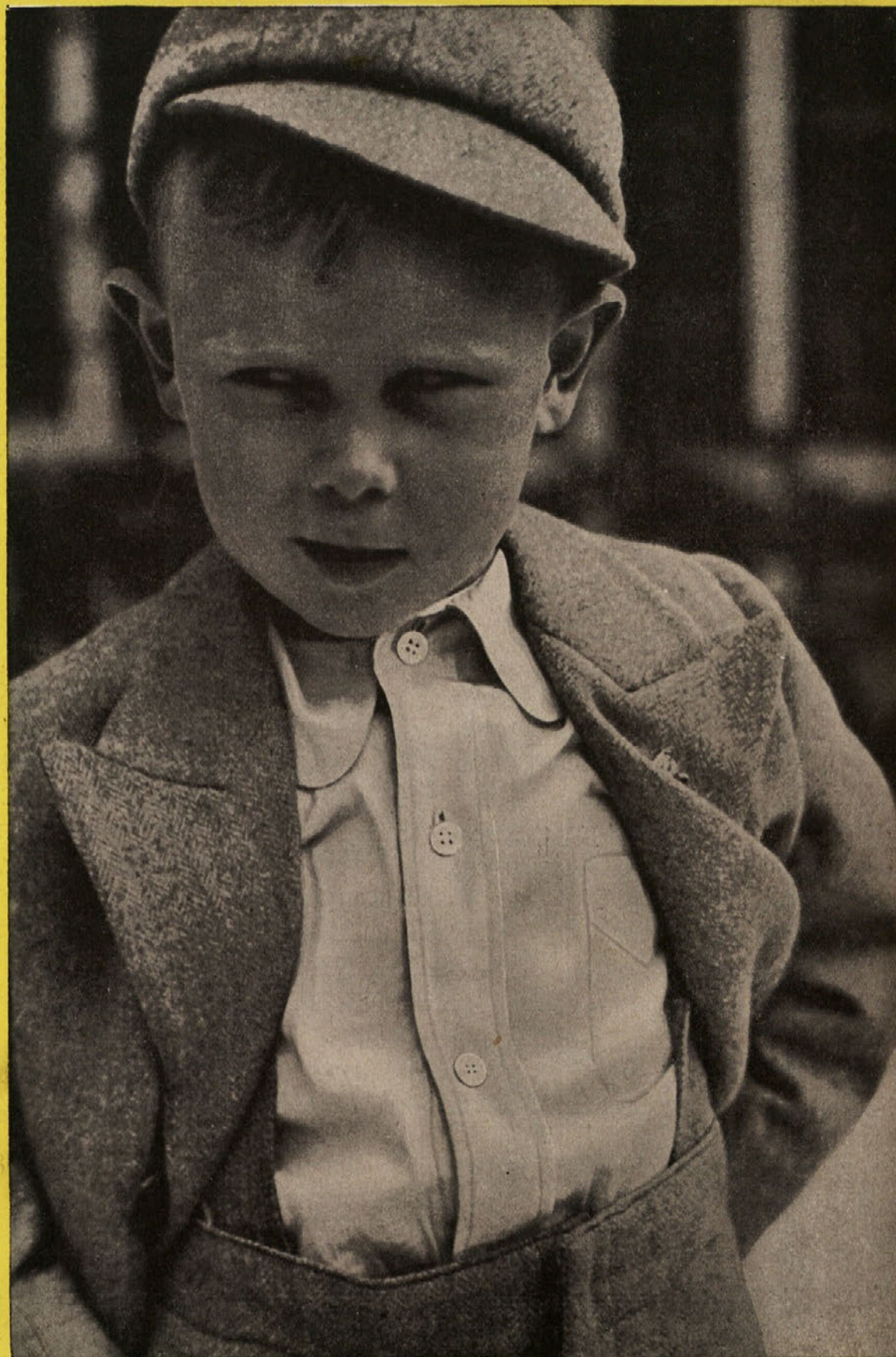

PRIJATELJ

Š T E V. 4
APRIL 1941
LETO XV

Foto: Zeiss Ikon. Ta ve, kaj hoče

PRILOGA: *Za pridne roke*

PRAV TAKO, KAKOR TE OČI,
IMAJO SUGESTIVNO MOČ

PROSPEKTI

ČE SO DOBRO SESTAV-
LJENI IN ČE IMAJO VAB-
LJIVO BESEDILO TER ČE SO
LEPO TISKANI - Z DOBRI-
MI PROSPEKTI IN REKLAM-
NIMI TISKOVINAMI SI LAH-

KO PRIDOBITE VELIK KROG
NOVIH ODJEMALCEV -
TAKE TISKOVINE, KI VAM
PRIVEDEJO NOVE KUPCE
IN POVEČAJO PROMET,
VAM SESTAVI IN STISKA

GRAFIČNI ZAVOD

Delniška tiskarna d. d.

V LJUBLJANI

DALMATINOVA 8

TELEFON ŠTEV. 21-32

*Ko je otrok še majhen,
ga nauči na red in
snago! Ne pozabi na
na redno čiščenje zob!*

SARGOV

Navadi ga pravočasno na

KALODONT
proti zobnemu kamnu

Rešitev ugank štev. 3

Križanka štev. 3.

Vodoravno: 1. rakun; kosec. 2. imaš; k; Jule. 3. bor; lok; mak. 4. ar; kolop; ni. 5. r; dogovor; n. 6. nota; Ivan. 7. r; botanik; ž. 8. up; redar; ta. 9. Bur; car; zel. 10. Iran; m; sobe. 11. nakit; robec. — Navpično: 1. ribar; rubin. 2. Amor; n; pura. 3. kar; dob; rak. 4. uš; Kotor; ni. 5. n; Logatec; T. 6. kolo; Adam. 7. k; kovinar; r. 8. oj; povir; so. 9. sum; rak; zob. 10. elan; n; tebe. 11. cekin; žalec.

Dopolnilnica.

Foliant, razlika, Alija, nalivek, celi-na, Elija, belica, elita, vilice, koliba = France Bevk.

Posetnica.

Višnja gora.

Kraljeva pot.

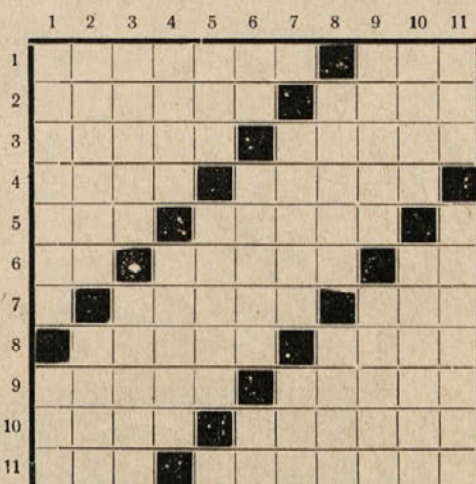
Celi zakladi zlata
v črni se zemlji dobe,
ki pa še lepše ima,
to je — človeško srce.

Simon Jenko, Zakladi.

Uganke štev. 4

Križanka štev. 4.

Vodoravno: 1. Prebivalec češko-moravskega protektorata; del obleke; 2. vstaški; vojaška edinica. 3. riba; ljubek. 4. alkoholna pijača; majhen mož. 5. star brez glave; redilen, tudi siten; predlog. 6. kratica za evropsko valuto pred sedanjjo vojno; ruski vojak; medmet. 7. samogl.; moško ime;

orožje. 8. prislov; letni čas brez konč. soglasnika. 9. kem. prvina; zanikrn. 10. ki se da orati; domače živali. 11. rimski bog; ki stanuje ob potoku. — Navpično: 1. mešanica bele in črne rase; dom. žival. 2. opiralo; tujka za znojnico. 3. tat; prislov kraja. 4. alkoholna pijača; ptič. 5. prislov; delavnik; sogl. 6. števnik; mešanec kobile in osla; kaz. zaimek. 7. sogl.; močvirje; gibanje v zraku. 8. ptič; jed. 9. na ognju pripravljen za jed; riba. 10. očka; lačna. 11. poljska reka; nemški Dolenjec.

Posetnica.

Ing. Ivan Dork

Ta gospod ni samo inženir, ampak tudi — kaj?

Magični kvadrat.

1. poljedelsko orodje
2. sorodnik
3. gospodinjstva potrebščina
4. znano rimsko božanstvo

Enačba.

$$\frac{a}{z} + \frac{b}{z} + (c - \check{c}) + (d - l) = x$$

- a = tujka za očeta,
b = gos, raca,
c = nedoločni zaimek,
d = reka v Egiptu,
x = slavni italijanski goslač.

Zlogovnica.

Iz zlogov: a, be, bi, ca, ca, ca, ca, ca, ci, e, ed, i, ja, ka, ka, ka, ka, ko, ko, la, li, li, li, mi, na, ni, nja, nja, nom, os, po, re, ri, ru, sa, si, si, ti, van, ve, ve, vi — sestavi besede, ki so vse žen. spola in pomenijo: 1. drevo, 2. močnato jed, 3. Slovanko, 4. žen. ime, 5. zvito žival, 6. sloven. reko, 7. dom. žival, 8. dom. žival, 9. gozdno žival, 10. svetopisemsko osebo, 11. gospodarstvenika, 12. žen. ime, 13. število v slovnicah. Začetne črke ti dajo nekaj zelo nezanesljivega.

Muha v juhi.

Znani ameriški igralec Jefferson je bil nadvse dober človek in velik prijatelj živali.

Ko je sedel nekoč s svojim znancom v restavraciji pri kosilu, je padla temu muha v juho. Prijatelj, ki je poznal dobrosrčnost Jeffersonovo, je brž vzel muho iz juhe in naročil natakarju:

«Denite tole ubogo živalco lepo in oprezno na nazidek pred oknom!»

«Prijatelj,» je prijel Jefferson svojega prijatelja za ramo, «kaj pa mislite? Ali ne vidite, kako dežuje? Po topli kopeli v vaši juhi bi se vendar muhica lahko prehladila!»

Medeni tedni.

«Jelka, midva sva imela medene tedne — krasno! Ves čas sva se z mojem prepirala, kdo ima koga rajši.»

MALENKOSTI

◆ O VELIKIH LJUDEH ◆

Konj in osel.

Neki francoski plemič bi si bil rad pridobil ime v književnosti. Zato je pisal dramatiku Evgenu Scribeu:

«Ali bi hoteli, da bi midva izdala dramo pod skupnim imenom? Vi bi jo spisali, jaz pa bi prevzel vse stroške, ki so v zvezi s premiero oziroma s tiskom. Vse dohodke, ki bodo pozneje izvirali iz te drame, prepuščam vam.»

«Gospod grof, vašo ponudbo moram odkloniti, ker še nisem mogel vpreči v svoj voz konja in osla skupaj», mu je odgovoril Scribe.

Grof pa mu odgovora ni ostal dolžan. Pisal mu je:

«Vašo odklonitev sem vzel na znanje. Če nočete dobička, je vaša zadeva, ampak zaradi tega me še ni treba primerjati s konjem.»

*

Prijatelj živali.

Mladi Lincoln, poznejši ameriški prezident, je nekoč proti večeru jahal v družbi prijateljev skozi vas. Pred hišo so zagledali dve mladi lastovki, ki sta bržkone padli iz gnezda in si nista mogli pomagati. Lincoln stopi s konja in pravi:

«Moram poiskati gnezdo in dati ptički nazaj.»

Prijatelji so se mu smejali, češ da je lastovk povsod dovolj, naj jih pušči in gre rajši z njimi na večerjo, ker je že pozno. Lincoln pa se je zamudil celo uro, dokler ni našel gnezda pod strešnim žlebom in dal mali lastovki nazaj. Ko je prišel v gostilno, so se prijatelji dobrohotno šalili in se mu smejali. Lincoln pa je dejal:

«Ko bi ne bil ubogi materi vrnil negodnih ptičic, bi gotovo vso noč ne spal.»

*

Napoleon III.

Napoleon III. je nekoč ogledoval v vojni lukí Cherbourgu pristaniške naprave. Z njim je bil tudi minister mornarice in izkušen pristaniški kapitan.

Ko so prišli do velike zatvornice, katero je ukazal napraviti minister, je rekel cesar kapitanu.

«Kakšno je pa vaše mnenje o tej zatvornici?»

«Jaz mislim, da je to proč vržen denar.»

Ogl. reg. S. Br. 7006/32

Darmol, sredstvo za odvajanje se često potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

DARMOL

Šport utruđi...

toda nekaj kapljic klasične "4711", ki jih vdihate z žepnega robca ali natrete z njimi čelo in sence, osveži v trenutku.

PRAVI
No. 4711.
Eau de Cologne

«Drugi pa trdijo, da je denar, izdan za to zatvornico, izvrstno naložen,» ugovarja Napoleon.

«Kdor to pravi, je osel,» je kratko odgovoril stari kapitan.

«Ali ste slišali, gospod minister?» se obrne Napoleon k mornariškemu ministru.

*

Filozof Kant.

Slavni filozof Kant se je sprehajal po gozdu. Kakor vsi modrijani, je bil

seveda zatopljen v svoje misli in še opazil ni, da mu je veja raztrgala rokav. Došel ga je znanec, ki si je domišljal, da je duhovit humorist in šaljivec. Pokazal je s prstom luknjo v rokavu in dejal:

«Tukajle gleda učenost ven.»

«Neumnost pa noter,» se je odrezal Kant.

*

Da jih ne bo trinajst.

Slavni Liszt je bil na svojih koncertnih potovanjih zmerom deležen velike pozornosti in časti. V nekem ogrskem mestu je pripravil župan njemu v čast pojedino. Povabil je vse odličnike mesta. Toda kako se je prestrašil, ko je pri mizi opazil, da je gostov z njim vred ravno trinajst!

Liszt je opazil županovo zadrego in vznemirjenost, pa ga je potolažil:

«Nič se ne razburjajte, gospod župan! Danes sem tako lačen, da bom jedel za dva. In tako nas je štirinajst!»

Pazor!

Nič sovražtev!

Zakaj se ljudje vojskujejo, zakaj se med seboj žalijo in ranjujejo? — Ali bi ne bilo veliko lepše, če bi drug drugemu pomagali, si delali dobro, si skušali med seboj lepšati trenutke življenja?

Kdor si prizadeva, da bi drugemu povzročil nevoljo in jezo, ta bo isto tudi sam žel. Kdor pa je zmerom pripravljen, koristiti drugim ljudem, kdor je vedno prijazen in ustrežljiv, si pridobiva prijatelje, je vesel in zadovoljen.

Gotovo ne sme nihče pri svoji prijaznosti in ljubeznivosti pozabljati na svoje lastno dobro. Časi so taki, da ne moremo vedno in vsega izpolniti, kar naš bližnji želi in zahteva ali česar potrebuje. Toda tudi odklonitev lahko zavijemo v dobre, pristrčne besede, ki našega bližnjega ne ranijo.

Mnogo sovražnikov — mnogo jeze in nevolje!

Dober človek naj nima sovražnikov, in jih tudi res nima. Vsaj noben drug dober človek mu ni sovražnik.

Mislim, da nimam sovražnikov. Če pa jih vendar imam, jim ponujam roko v spravo...

*Vesela
Velika nač
Vam iskreno
želi
uredništva
in uprava*

UPRAVA PROSI:

1. Ako še niste plačali naročnine za I. in tudi za II. četrtletje, ki znaša 35.— din, jo še danes nakažite.

Hvaležni Vam bomo, če nam nakažete celotno naročnino, t. j. 68.— din.

2. Pišite naslove in imena čitljivo, sicer so pomote v Vašo škodo.

3. Kadar želite odgovor, priložite glede na ponovno povišanje poštnih pristojbin znamko za 2.— din.

4. Ako svojega lista ne dobite do 8. vsakega meseca, pišite dopisnico s svojim natančnim na-

slovom. Če ste se preselili ali poročili, napišite tudi prejšnji naslov in deklško ime, pod katerim ste dobivali svoj list. Prosimo, vzemite na znanje, da Vam bomo izgubljeno številko takoj poslali in Vam o tem še posebej ne bomo pisali. Izgubljeno številko bomo reklamirali na pošti.

5. Kroji pridejo iz inozemstva. Preden jih dobite skozi cenzuro, traja 14 dni. Prosimo,

potrpite. Ko bodo normalne razmere, bo vse v redu. Obenem z naročilom krojev nakažite tudi ustrezajoči znesek. Razen točne oznake kroja prosimo, naj se vedno navede tudi velikost kroja.

6. NAGRADE. Za dve naročnici, ki nam jih pridobite, dobite od nas par svilenih nogavic, kakor hitro nam Vaši naročnici nakažeta vseletno naročnino.

Srečen zakon

z malo zobne kreme
ODOL! Nasmejana
usta z blesteče belimi
zobmi mnogo pripo-

morejo do harmonije v zakonu. Zobna krema ODOL prinaša to srečo. S svojo razkošno peno čisti ODOL zobe, krepi dlesni, preprečuje škodljivi zobni kamen in napravlja Vaše zobe blesteče bele.

ODOL

1 TUBA ODOL-A VELJA PO KOLIČINI IN UČINKU ZA 2.

F. KS. **SOUVAN**

MANUFAKTURA

LJUBLJANA
MESTNI TRG 24.

Tam kjer drevje zeleni

Vejica macesna.

Tam, kjer se razgubljajo poslednje hiše našega mesta in se svet nalahko dviga v hrib, je nekoč — morda še ni tako dolgo tega — raslo mnogo lepih in mogočnih dreves. Potem jih je nekdo posekal. Le zakaj? Morda je potreboval denar za bog ve kaj. Morda pa tudi samo zato, ker je to drevje blagonosnim sončnim žarkom prestrezalo pot do njegovih polj in njiv. Med štori se je potem razrasla leskovina in jerebičje, brezovo in hrastovo grmičje, bodičevje, vrbovina, srobot, resje in borovničje, maline in robidnice. In vselej, ko pride pomlad, ko sonce spet toplo in vabeče posije, se spomnim tega prelestnega kotička. Tedaj vzamem otroke, svoje in še sosedove, in pa tisto, nikdar prazno mošnjo preluknjanih nogavic in strganih hlač in srajc in grem, da spet prisluhnem večno lepemu in večno novemu šelestu oživiljene prirode. Otroci se z vriščem in smehom porazgube v gošči navzgor proti hribu. Jaz pa si poiščem med štori najlepšega in najudobnejšega, sedem nanj in gledam in poslušam, sanjam in uživam ...

Tam, glej, se zlati košeničica. Od zgodnjega grmičevja je že odpadlo cvetje in komaj zaznavno se razvija drobn plod. Tu in tam se zlati velik regratov cvet, resje zeleni in topli vetrič mi prinaša zdaj sladek šipkov duh, zdaj spet trpkogrenki vonj po bodičevju. In blizu in daleč se oglašajo ptičice: siničice in ščinkavčki, drozgi in škranjčki in drobni kraljički. Tako enakomerno, tako večno je to njih žgolenje, da ga, ko sedim tu, zatopljena v svoje misli, niti več ne dojemam. Nenadoma pribrenči tam iz daljave čmrlj, tako glasno in tako divje, da se mi skoraj zaleti v obraz in se vsa prestrašena odmaknem. Potem se živalca nenadno okrene in spet izgine v daljavi. Od tanke brezove vejice vise dolge pajčevinaste niti. V lah nem vetriču se pozibavajo zdaj sem, zdaj tja, in srebrna svetloba se poigrava na njih zdaj mehkozamolklo, zdaj žarkosvetlo, da se zdi, kakor bi gledala srebrnokrile ptičke.

Vrba.

Pa muhe in mušice, in ose in čmrlji! Ej, kje bi se našel človek, ki bi jih mogel prešteti!

Tam na tleh vleče drobna osa mrtvo gosenico; vsaj trikrat večja je od nje. Čez travne bilke in suhe veje jo vleče, naprej in naprej. Kadar se gosenica kje zatakne, tedaj osa s svojimi drobnimi tipalkami išče in stika vse dotlej, da oviro najde in tudi odstrani. In spet gre pot naprej.

Tam na prvem borovcu zagledam dve šoji. Z veje na vejo se poganjata. Potem za hip obsedita, druga tik druge in skoraj nežen garrrr mi zazveni na uho... Spet preskočita na drugo vejo, spet obsedita, potem sfrčita v velikem loku na sosedno drevo, spet zaslišim njuno žgolenje, in potem se dvigneta in izgineta tam nekje v gošči.

Zdaj prifrči belinček. Kakor utrujen sede na suh list, le malo obsedi in spet odrči.

Tam v sroboti se je zganilo. Drobni kraljiček žgoli svojo pesem. Mali kljunček odpira prav do kraja, in glas je tako močan, da vsa začudena strmim v drobno živalco. Da, to je »On«. »Ona« pa sedi med vejami na svojem gnezdu. Na jajčkah. In posluša njegovo pesem. Mar tudi kraljiček pozna tisto, kar imenujemo ljudje »ljubezen«? Pesem utihne. Kraljiček sfrči najprej na tla, potem pa ob sroboti hitro kakor puščica proti gnezdu. In že, se začuje iz gnezda sladko prijazen zvok. Čisto tiho. In drug zvok mu odgovori; prav tako nežno. In potem vse utihne...

Dve veverici se podita v gošči. Vedno druga za drugo.

Zdajci pritegneta moj pogled dva prelepa modra metuljčka. Neprestano krožita drug ob drugem ali drug nad drugim. Morda tudi »On« in »Ona«?

Še nekaj dni in tudi za to samotno drevo pride pomlad.

Pomlad je tu.

Glasno brenčé prifrči mimo mene čmrlj. In spet je vse tiho.

Tam v travi, glej, se počasi premika modročrni govnač. Iz senčne duplinice je prilezel na sončno obžarjen list in tam se leskeče kakor dragocen dragulj...

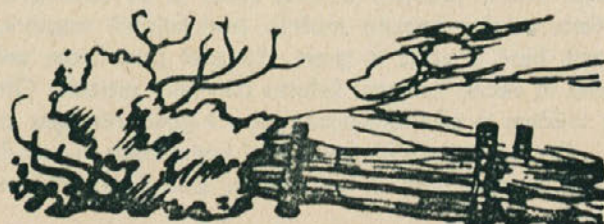
»Uh, dolgočasno, otročje!« bo morda prezirljivo dejal ta ali oni. »Toliko besed za prazen nič!«

Meni pa so vse to samo lepa, velika in čudežna dogajanja. Saj takrat, ko sedim na svojem štoru, vsa zatopljena v njih čar, pozabim na vse, vse...

Pozabim, da živimo v času, ko se sleherni pogovor pričanja in končuje z najstrašnejšo vseh besed, z besedo: vojna. Pozabim celo na to, da nam materam, ki režemo kruh trem, štirim otrokom, ni več edina skrb denar, ki ga je zmerom premalo, ampak da se je tej skrbi pridružila še druga, še večja, in to je misel na nakaznice, ki bi jih moralo biti vsaj še enkrat toliko, da bi zadovoljile večno lačne kljunčke svojih otrok.

In zato, ker v njem pozabim vse te misli, težke in turbotne, ljubim ta svoj kotiček. Njega in vse, kar je njegovo: nežni zvok kraljičice, sladkoopojni šipkov vonj, brenčanje čmrljev in paječevinasto tenčico, vse...

Slika na desni strani: Brsteča platana.

in polž

Ob zelenem, brstečem grmičku je stala zraven poti breza, vsa svetla in razcvetela. Vse okrog nje je zvenelo in popevalo, vsa božja narava je dehtela po pomladi. Ves lepi svet se je ovenčal in okitil za veliko noč, vstajenju Gospodovemu v čast.

Bila je pomlad — bila je velika noč.

Pod večer, ko je sonce stalo že nizko nad gorami in risalo s svojimi bledimi žarki dolge sence na pot, je do breze ves izmučen prisopihal polž. Sedel je pod travnato bilko, da bi počival, vmes pa je tožil brezi.

«Oh ti ljubi Bog,» je stokal, «kako pokvarjen je današnji svet. Niti danes, niti na dan vstajenja Gospodovega nisem varen, celo na samo sveto veliko noč bi bil skoraj ob življenje. Pomisli, breza!» In breza je narahlo stresla s svojimi mladimi listi. «Pomisli! Ko sem davi korakal čez pot, da bi današnji dan praznoval v tvoji blagodejni senci, mi švigne — še zdaj me strese kurja polt, če se spomnim na to — tik mimo oči velikanska, hropeča pošast — toliko da me ni strla s svojimi velikanskimi, težkimi šapami. Pa kaj pošast, kaj šape — saj to ni bilo živo bitje, bil je nestvor v lastni podobi, nestvor, ki si ga je izmislil človek, da bi uničeval nas uboge živali.

Oh da, človek je res čisto brez usmiljenja — kakor bi imel kamen namesto srca.»

Tako bi bil polž tožil še naprej in javkal, ko bi ga ne bila prekinila breza s svojim šelestečim glasom in rekla:

«Dovoli, polž, da še jaz povem, kako je s to rečjo. Prvič ni bil to nestvor za uničevanje živali, temveč avto, ki ga rabijo ljudje, da pridejo hitreje iz kraja v kraj. Tudi tebi bi ne bila taka pošast v škodo. In drugič ljudje še zdaleka niso tako slabi in neusmiljeni, kakor praviš ti. Čeprav sem priraščena na ta edini kraj in ne pridem niti tako daleč kakor ti s svojo počasno hojo, vidim vendar in slišim marsikaj, kar ostane takim potnikom, kakor si ti, prikrito za vse večne čase.»

«Pa poslušaj, kaj sem danes slišala in doživela, ko sem se še vsa solzna od jutranje rose prebujala iz nočnega snal»

In medtem ko se je z nežnim šelestenjem poslavljal od zahajajočega sonca, je breza pripovedovala:

«Morda se spominjaš malega dečka, ki hodi vsako jutro tod mimo po poti in tam ob potoku, kjer si ti prejšnje dni potoval,

vselej preskoči vodo. No, ta fante je vaški poštar. Vsako jutro, preden gre v šolo, teče tod mimo v trg po pošto in jo potem razdeli med ljudi. Vsako jutro, veš, — v dežju in soncu, v mrazu in vročini.

In za svoj trud, za svoje delo je dobival nekaj dinarjev zaslužka na mesec. Ta zaslužek je dajal materi za sol in za obleko in za podobne potrebne stvari. Kadar pa je prinesel kako posebno dobro vest, mu

Foto: Franjo Pivka, Maribor

Breze.

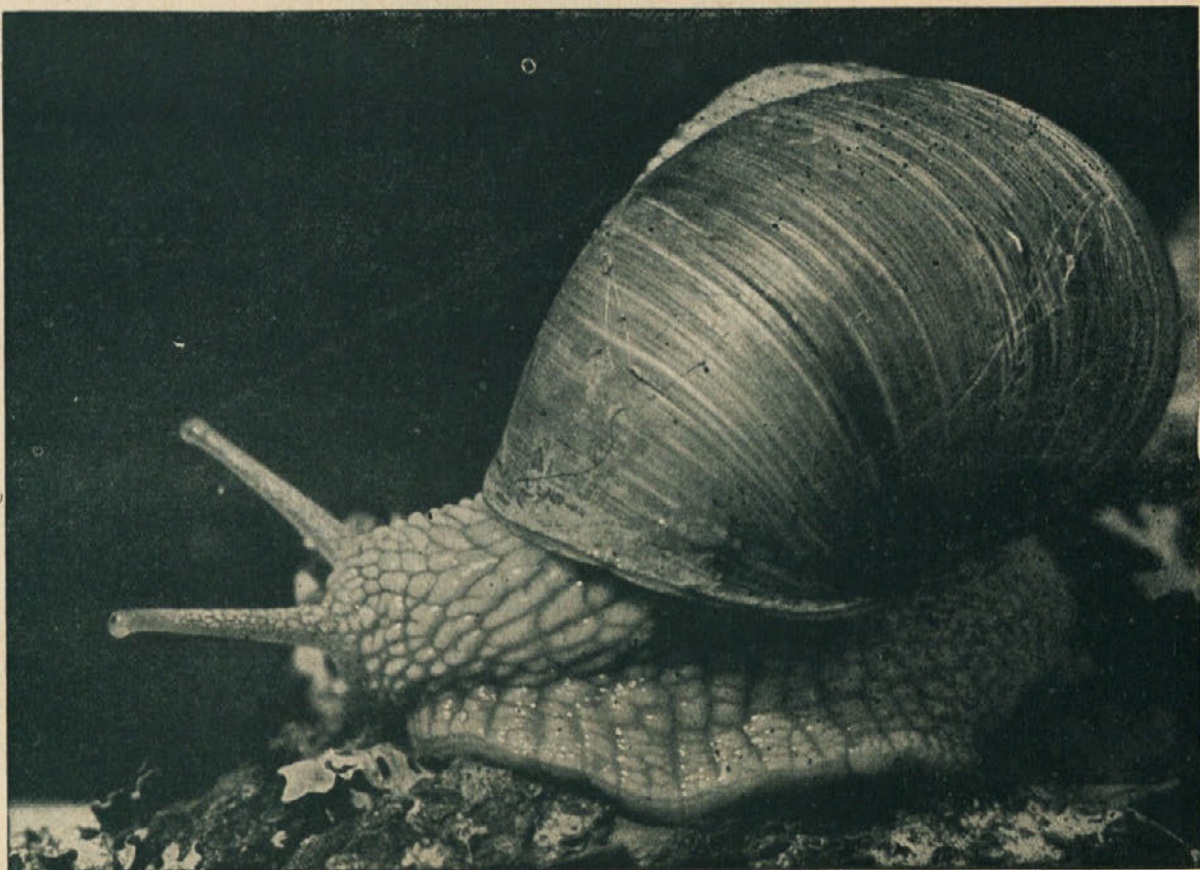

Foto: Zeiss Ikon

Polž.

je kdo od sovaščanov stisnil še nekaj par v roko. In te pare je hranil in spravljaj za pirhe — za veliko noč. Vsako jutro, ko je tekkel iz trga, se je ves zasopel ustavil pod mojimi vejami in prešteval svoje bogastvo. Včeraj — dobro se spominjam — je naštel že kovača. O, da bi videl, kako so mu žarela lica od sreče in kako ponosno mu je bilo srce v zavesti, da je lastnik tolikšnega premoženja.

Popoldne, ko se je vračal iz šole, se je s tovariši spet ustavil na gričku pod menoj.

«Oh, fantje,» je rekel, «pomislite, kovača imam! Celega kovača! Kaj si sploh morete predstavljati, kaj pomeni tolikšno premoženje?!» In ponosno je požvenkljaval s polnim žepom drobiža.

«Jutri bom ves dan sekal pirhe in pomaranče in, če si s tem ne prislužim celega peharja velikonočnih dobrot in še nekaj dinarjev povrh, potem naj ne bom več Torkarjev Franci!»

Tako so sedeli in se menili skoraj do noči. Franci in njegov denar sta bila središče vse pozornosti. Kajti ni bila malenkost, da je imel Torkarjev Franci toliko denarja. Vse se je vrtelo samo okrog tega in pa okrog jutrišnjega velikega dne. Bila sem res prav radovedna, kako se bo to izteklo.

Ponoči so me zbudili glasni koraki po cesti. Odprla sem cvet in skozi prašnike zagledala mladega vojaka, ki je urnih nog hitel proti vasi. Bil je Frančkov najstarejši brat.

Toliko sem že utegnila, da sem pomislila, kaj naj pomeni njegov prihod — služi namreč vojake v mestu — pa sem že spet zaspala.

Zjutraj sem zvedela tudi to.

S Francijem sta že navsezgodaj prikorkala po poti in se ustavila ob mojem deblu.

«Veš, snoči smo imeli prosto,» je pravil Ivan Frančku, «pa sem jo popihal iz mesta in prišel gledat, kaj delate vi doma. Saj veš, velika noč je danes in praznik, pa bi mi bilo težko brez pirhov v mestu in brez materine potice; in med pustimi, sivimi zidovi hiš bi se mi tožilo po prostranih poljih in sončnih bregovih.

Pa nikar materi ne povej, da sem... no, da sem snoči ušel iz kasarne. Če pridem do desetih nazaj v mesto, nihče ne bo ničesar opazil. Samo hiteti moram, da ne zamudim. Saj veš, v mesto je dolga pot, denarja za vlak pa nimam!

Pa zbogom in še enkrat mater pozdravi!» Objel je brata in že hotel naprej, ko ga je Franček polegnil za rokav in vprašal:

«Ti, Ivan, koliko pa stane vožnja v mesto? Bi bilo deset dinarjev dovolj?»

«Dovolj, dovolj, še dinar bi bil preveč! Toda zakaj pa vprašaš?»

In takrat je Franček ves rdeč v obraz privlekel svoje dinarje iz žepa, jih stisnil bratu v roko in dejal:

«Na, Ivan, vzemi, da se boš peljal! Saj vem, da jih potrebuješ bolj kakor jaz... pa zbogom, Ivan, in dobro se vozil! In srečne pirhe!»

In že je tekkel proti vasi nazaj, od zadrege ves rdeč v obraz in čisto solznih oči. Prav dobro sem videla, da je imel solzne čči. Svojega kovača, pirhe, pomaranče, vse svoje upanje in pričakovanje — vse to je dal bratu, da bi se lahko peljal v mesto.

Brat je nekaj časa strmel za bežečim dečkom, potem pa je zmajal z glavo, stresel denar v žep in počasnih korakov odšel v nasprotno smer...

Zdaj pa reci, če moreš, da ljudje niso usmiljeni in da nimajo več dobrega srca!»

Polž, kakor da bi premišljal zadnje besede, se je stisnil v hišo in zadremal svoj velikonočni sen.

Breza pa je še dolgo šustela z listi in prisluškovala glasovom, ki jih je prinašala pomladanska noč po velikem prazniku vstajenja Gospodovega.

Številka 13 prinaša nesrečo.

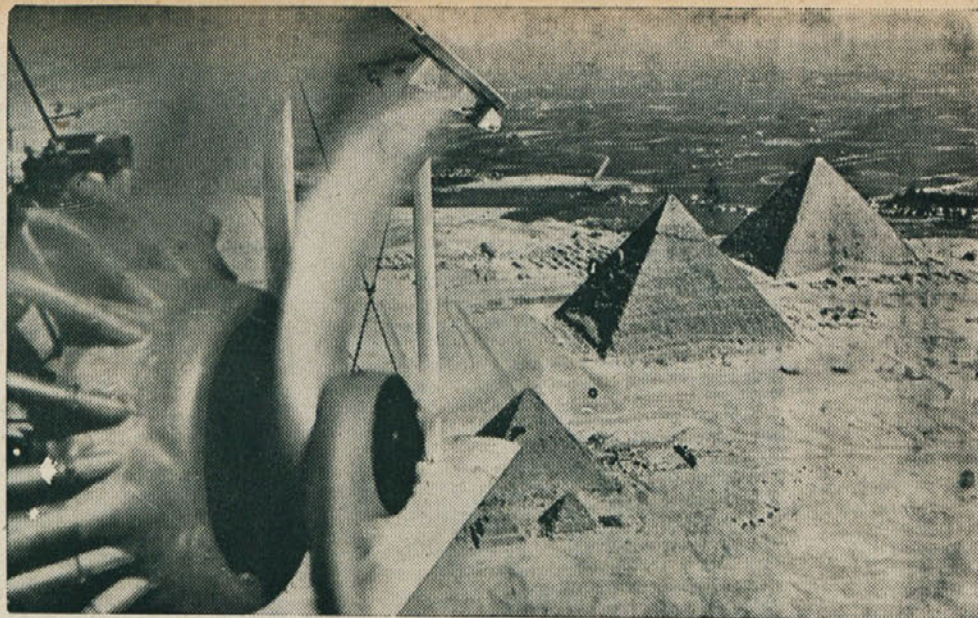
OB SAHARI

Dandanes ni Sahara več bela lisa na zemljevidu, temveč je skrbno raziskano, zelo zanimivo ozemlje. Že zdaj vozijo po karavanskih cestah posebni avtomobili ter spajajo doslej nepremostljive dežele. V načrtih so tudi železnice. Toda vzlic vsem tehničkim napredkom, vzlic avtomobilom in letalom je vendar ljudstvo, ki od nekdaj prebiva ob Sahari (črnici, Egipčani, Arabci, Abesinci itd.), ostalo neizpremenjeno v svojih šegah in navadah, le čisto neznamno se ga je dotaknila civilizacija. Še zmerom so tam roparske tolpe Tuaregov, strah vseh potovalcev in trgovcev. Še vedno plešejo svečeniške deklice, svečeniki, derviši in zaklinjalci kač verske in čutnost dražeče plese. Velblodarji in postopači hodijo po svojih poslih, ženske hiše zapeljujejo, kolonialne čete drviyo kakor vrage na svojih kamelah skozi Saharo. Neiztrebljive so najrazličnejše ceremonije ob rojstvu in smrti, prav tako zakonska morala, ki daje ženi položaj sužnje in ji prepoveduje udeleževati se javnega življenja. Neznatno so vasice črncev poleg velikih mest s cvetočo trgovino in velikanskim tujskim prometom, z bogato založenimi trgi, s kavarnami, v katerih igrajo moški domino. Nad vsem tem se mogočno dvigajo kupole mošej. Čudno zgrajena stara mesta sanjajo dalje, kakor pred tisočletji...

ln po elegantnih cestah in ulicah v Kairu hrumi skoraj velemestno življenje, visoke hiše, steklene in jeklene palače se dvigajo

Glavar Tuaregov, roparskih plemen na konjih. Črna oprava ga dela še bolj grozljivega.

Letala nad piramidami.

pod nebo, ljudje vseh plemen hodijo leno od posla do posla, od bazarja do bazarja. Tam, kjer prenehajo moderna poslopja, se začena prastari Kairo. Romantično in slikovito se razprostira pod nepopisno modrim nebom — mravljišče delavnosti in poslovnosti, slaščica za oko, groza za estetika. Tam najdemo pri mošejah vernike in fanatike, ki se vržejo na vroča, skoraj razbehljena tla in opravljajo po cele ure svoje molitve. Zaklinjalci kač iščejo svoje občinstvo, tisoči in tisoči muh posedajo na živilih, ki so na prodaj, in k vsemu temu šumi Nil svojo mogočno večno enako melodijo. Večer nastopi s presenetljivo naglico, in s temo nastane hkrati občutno ohlajenje. Vendar pa se komaj čuti, zakaj hiše in ljudje so se podnevi preveč nasrkali sonca. Opojno utriplje življenje naprej. Pojavijo se velikanske verige luči, rdeče, rumene, zelene, modre, kričeče reklame trgajo noč, medtem ko zunaj, tam, kjer se zadnje revne hiše izgubljajo v veliko temo, čaka puščava — Sahara. Zdaj so na delu — Tuaregi s svojimi črnimi haljami, z maskami na obrazu, vsi tako opremljeni in napravljeni, da zbujajo strah in trepet, kamor pridejo.

Noč jim je prijateljica — vohajo potovalce z dragocenimi bremenii, vedo za njihove poti, znano jim je, da hodijo vedno najrajši po tistih, ki gredo skozi oazo — raj sredi puščavskega peska. Prekrasne stare palme dajejo senco. ln kjer je rodovitnost, je tudi življenje — v vsaki oazi so se naselili ljudje. Tam so trgi in slavnosti, svečani obredi in običaji ob rojstvu in smrti,

prav tako kakor v vaseh Sahare. Bog dežja ima pač najmočnejši položaj. Po veri črncev «Dinka» — pretežne večine prebivalcev ob Nilu — nosi vsak tako imenovan «deževni prerok» v sebi duha velikega preroškega prednika. Tak mož ima neomejeno oblast v svoji občini, domačini mu popolnoma zaupajo. Če pričakovanega in obljubljenega dežja ni, je včasih njegovo življenje v nevarnosti.

Prebivalstvo dežele Faraonov se menda že tisoč in tisoč let ni nič izpremenilo, zakaj že na starih podobah kaže isti tip kakor danes. Deli se v Kopte in Felahe; prvi

Lepotičenje pod vročim soncem.

Verski plesi ob vznožju Sfinge.

so kristjani, drugi pa so pripadniki islama. Mohamedanci so v svojih verskih predpisih zelo strpni; brez fanatizma pa tudi oni niso; to se izraža posebno pri njihovih »cirkih« (krožkih). Udeleženci »cirka« se zberejo pred mošejo ali na grobu kakega svetnika in sedijo v dveh vrstah. To so strogoverni možje, manj verni pa samo gledajo. Sedé začno klicati ime Alaha, spočetka počasi s hripavimi glasovi; kadar izgovore to ime, lahko pokimajo. Toda hitro postanejo fanatični, čedalje hitreje izgovarjajo besede, slednjič kar z blazno naglico in pri tem seveda tudi temu primerno hitro kinkajo z glavo. Nato obe vrsti trudoma vstaneta in mečeta gornji del telesa naprej in nazaj. Zdaj kličejo izmenoma Alaha in druga božanstva. Obrazi so že zamaknjeni. Napo-

Neogibno potrebna ladja puščave — danes kakor pred tisoč leti.

sled se vrti vse telo kakor vrtavka, pot curlja s teles molilcev, ki tulijo na vse grlo: »Hu, Hu, Hu« (»On«, to je edini Bog). Epileptike, ki veljajo za svete in ne smejo v teh »cirkih« nikoli manjkati, napade božjast, pa tudi vsi drugi popadejo onemogli na tla.

Pri vseh slavnostih so neizogibne bojne igre s kratkimi težkimi palicami in meči, ki jih znajo Egipčani zelo spretno sukati. Vajščani stopijo v krog, in na sredi čepita dva borilca s prekrizanimi nogami. V tem položaju začneta boj in skušata hkrati pri tem vstati, ne da bi si pomagala z rokami. Bojna igra je od trenutka do trenutka bolj ostra, brezobzirna in divja, vzlic temu pa ne sme nobeden drugega močno udariti. Kadar je eden izmed njiju zadet na glavo, velja za premaganega, in na njegovo mesto stopi kdo drug. Plesi v orožju so v navadi pri puščavnih plemenih Gornjega Egipta. Prav povsod pa je veliko ženskih plesalk. Najslavnejše med njimi se imenujejo Ghavazu. Ob spremljevanju glasbil, podobnih citram in goslim, piščali in kastanjet izva-

jajo ritmične plesе, ki kažejo zelo ljubke telesne kretnje, pri katerih se kolčeno mišičje, pokrito z lahno tenčico, ritmičnim kretnjam primerno giblje in trese. To obvladajo plesalke popolnoma. Ti plesi so na javnih prostorih, v kavarnah, v haremih, pri svatbah itd. Kakršnega stanu so pač gledalci, po tem se ravna oprava plesalk, ki so bolj ali manj lahno oblečene.

Lepa, temna, čarobna Afrika, danes tako hitro dosegljiva in vendar tako nedoumljiva, tako oddaljena od vsega evropskega žitja in mišljenja, da bi človek potreboval mesece in leta, če bi hotel dobiti pojem o prostranosti dežele, mnogoterosti njenih narodov in plemen, ver, praznovorij, dervišev, čarovnikov, njenih mož in žena — lepa temna Afrika! Lepa, zagonetna Afrika, ki si danes pozorišče ljutih bojov za imperije!

Hišno pročelje v nekem starem mestu ob robu Sahare.

MAGDALENA

Preden sonce zapade, zasveti še enkrat v vsej svoji krasoti. Preden nastane jesen, še greje, kakor bi hotelo oskrbeti svet s toploto za čas dežja, megle in snega. Preden uvene vrtnica, zaplame njeni listi kakor lica dekleta pred poroko in napolnjujejo zrak s težkim, omamnim vonjem. In nekako tako je bilo z Magdaleno, ko se je zaljubila v medicinca Freda Smitha. V prsih je imela zarodek smrti, videti pa je bila kakor cvetoč pomladni travnik...

Magdalena je bila šivilja. Že od svojega štirinajstega leta je sedela sključena nad šivanjem, najprej kot vajenka, potem kot pomočnica, dokler ni napravila izpita, da bi se mogla osamosvojiti. Ko bi ji ne bil oče tako zgodaj umrl, bi bilo morda vse drugače. Tako pa ni mogla Magdalena dovolj zaslužiti za dve osebi. Spočetka je upala, da bo mogla odpreti v središču mesta majhen salon, in malone bi se ji bilo to posrečilo, ko bi ne bila zbolela mati, katere dolgoletna bolezen je pogoltnila vse skromne prihranke. In Magdalena je šivala in šivala. Vsaka obleka, ki je zapustila njeno malo sobico, je bila prešita z njenimi sanjami, vse njene želje, vzdihe in skrivne solze so nosile njene naročnice na svojem telesu pri raznih priložnostih. Obleke, ki jih je Magdalena šivala dolgo v noč, so sedele v kavarnah, v kinih, gledališčih, poslušale so godbo, veseli smeh in tople besede ljubezni — Magdalena pa je živela kakor puščavnica, ločena od sveta. In materina bolezen se ni boljšala. Nasprotno — mati je bila iz dne v dan slabša. Magdalena se je tresla, kaj bo, če... Toda ne, na to niti ni hotela misliti. Mater mora rešiti, naj velja, kar hoče. Rajši bo skromna in bo še bolj delala, da bo mogla plačati še enega zdravnika specialista.

Ko bi imeli z materjo vsaj bolj sončno, prostorno in zračno stanovanje! Ali pa ko bi mogla poslati mater v gorsko zdravilišče! Ali — ali — in tako je Magdalena pozabila, zatopljena v misli, kako bi pomagala materi, da je tudi sama na svetu. Bilo ji je že osem in dvajset let. Ko ji je bilo devet in dvajset, ji je umrla mati, in Magdalena ni mogla niti na pogreb, ker so jo odpeljali v bolnico.

Minilo je leto.

Magdalena se je spoznala s Freedom Smithom. Hipoma je pozabila na minula leta, na mračno stanovanje in zavrtno bolezen v prsih, slišala je samo godbo krvi in pospešeno, radostno utripanje srca, in njena hoja je postala tako lahna, da se je komaj dotikala tal. Nenadno ji je bilo tako dobro, da se ji je zdelo, kakor da plava v višino, daleč, zelo daleč, vse do tja, kjer sijajo tisoč zvezd. Da, da, Magdalena, ki je poznala tako malo radosti, je opazila in se čudila, da je zdaj njen veseli smeh zvenel kakor srebrni zvončki.

Fred je bil sin ameriškega industrijca. Oče ga je poslal v Evropo, da bi študiral medicino. Zaljubil se je v Magdaleno z ljubeznijo, v kateri je bilo toliko skrivnosti, lepote in plemenitosti!

Fred se je prav kmalu seznanil z Magdalenino preteklostjo in si je na vso moč prizadeval, da bi popravil to, kar so zakrivile nesrečne razmere. In kakor se je vsa narava od dne do dne pomlajala, tako je bilo tudi z Magdaleno. Kakor da se je zgodil čudež. Pomlad je zbežala kakor lepe sanje. Magdalena je že davno pozabila, da je imela še jeseni zvišano toploto, tako da se ji je čelo pri najmanjšem naporu zapotilo. Vsak dan je sprejemala kot ljub dar iz roke usode, ne misleč na bodočnost. Bilo je z njo kakor z nekom, ki je dolgo blodil s suhim grlom po puščavi in se je nenadno znašel na bogati neznani oazi, ki mu vsak dan odkriva nove skrivnosti in nove lepote.

Tako je minilo tudi poletje. Ampak jeseni je prejel Fred za doma pismo, ki je pomenilo v vsem bistveno izpremembo. Očetovo podjetje je prešlo v druge roke, in očetu po nesrečni finančni spekulaciji ni ostalo niti toliko, da bi mogel Fred dokončati študije. «In zato bo najbolje, da se vrneš,» je pisal oče, «morda se bomo z združenimi močmi spet dvignili.»

In Fred, žalosten, je sklenil, da bo poslušal očeta.

Ko je to povedal Magdalen, je prebledela. Mislila je, da bo zdaj zdaj omedlela. In prvič se je zavedela, da je za pet let starejša od Freda, bolna, da, zdaj se je spet spomnila, kaj so ji rekli zdravniki: «Morate varčevati s svojimi močmi, ne smete veliko delati; sonce, sveži zrak... Kako je to, da je prav sedaj tako jasno slišala te besede? — Ampak Fred ne sme odpotovati, ne, to bi bil konec njegovih študij, njegove sreče, zakaj dobro je vedela, da bi nikoli ne mogel biti srečen, če bi ne postal zdravnik. O sebi je bila prepričana, da itak ne bo dolgo na svetu, da, kaj je na tem, če bo z ostankom svojih moči ponavljala to, kar je delala za mater, zdaj pa bo za človeka, ki ima še vse življenje pred seboj.

Trajalo je cel teden, preden je Freda prepričala in prepogovorila, naj ne odpotuje domov. Na vso moč se je trudila, da bi mu dopovedala, da ji bo to malenkost, če mu bo pomagala. In pa da je to tako, kakor če bi nalagala denar v banko, saj ve, da ne bo pri njem, pri Fredu, ničesar izgubila. Ni mu pa povedala, da bo morala sedeti pozno v noč nad šivanjem, da se bo morala uskomniti in delati vse narobe, kakor so ji rekli zdravniki...

Tri leta je trajalo, preden je Fred naredil zadnji izpit. Bog ve od kod je črpala Magdalena toliko moči. Fred je bil preveč zatopljen v študije, kakor da bi vse to opazil. Ni vedel, da šteje Magdalena dneve, tedne in mesece, boječa se, da ne bodo njene moči vzdržale, zakaj v zadnjem času je slabela in v hrbtu jo je zbadalo. Hudo se je morala premagovati, da bi Fred ne slutil. Oddahnila se je, ko je prišel dan poslednjega Fredovega izpita, čeprav je vedela, da pomeni to hkrati slovo od Freda. Dogovorila sta se bila, da se bo Fred takoj po končanih študijah odpeljal v Ameriko, Magdalena pa pride za njim.

Prišel je dan slovesa. Magdalena je bila vesela, sveža in skoraj razposajena, kakor že dolgo ne. Fred se je bal, da bo moral gledati njene solze. Ni si mogel misliti, kakšna je, kadar joče. Nikoli je ni videl žalostne, samo takrat, ko je prejel očetovo pismo, je imela menda solze v očeh. Pa se je morda motil. In zdaj se je vedla, kakor da se bosta ločila samo za en dan ali dva...

«Zbogom, dobro se imej, Fred!» — «Ne bodi žalostna! Kmalu prideš za menoj!» — «Le glej, da se boš uveljavil —

In besede pregluši škripanje koles, nekaj časa mahajo robci, vlak izgine v daljavi, in Magdalena je sama.

Mesec dni nato je reševalni voz prepeljal Magdaleno na oddelek za pljučne bolezni. Potem je prišlo Fredovo pismo. Imel je že dobro mesto, najpozneje čez pol leta bo Magdalena že pri njem.

«Ko bodo prenehali pomladni viharji, ko bo morska gladina kakor gladka miza, moraš priti» — je pisal. «Potem ti bom mogel slednjič povrniti tvojo brezprimerno požrtvovalnost, in do konca svojega življenja ne smeš več delati. Hočem, da boš spoznavala življenje samo s sončne strani, in upam, da dotlej ne boš žalostna...»

Ne, Magdalena ni bila žalostna. Niti najmanjše boleti ni čutila. Res, do konca življenja ne bo več delala, toda drugače, kakor si to misli Fred. Kaj bi neki rekel, ko bi vedel, da leži v bolnici, blede, uvela — ne, nikoli ne sme tega izvedeti. Morda bi potem padla žalostna senca na njegovo življenje. Čemu bi mu to pisala? Da, molčala bo. Naj si misli, kar hoče, samo resnice ne sme zvedeti.

Kako dolgo ga prav za prav že ni videla? Dan, mesec, leto ali uro? Kako malenkostno je bilo vse to v primeri s tem, kar je za Freda in s Freedom preživela! Noč... noč... ali ne pomeni noč miru in pokoja in spanja? In življenje... ali ni kakor sončna pot, dan in noč, svetloba in senca? Ne, senca menda ne, samo počasno spanje po dolgi poti. To ni niti tako neprijetno kakor slovo na železniški postaji, ker se človeku ni treba več pretvarjati...

Tam daleč si je mladi zdravnik Fred Smith belil glavo, zakaj mu Magdalena ne odpisuje. Dolgo čakanje ga je že skoraj ozlovoljilo. Slednjič je prejel uradno obvestilo, da je naslovljena odšla na oni svet.

KM 05476

PESTRE OKRASNE PROGE

Slika KM 5476. Lep otroški plašček iz belega ali svetlobarvnega platna, ki ga krasi lepa, enobarvna ali pestra proga.

Za ta plašček dobite kroj «Ultra» v velikostih 3 in 5 po 14 dinarjev. Za progo lahko naročite odlikanico «Ultra» pod KM 5476 za 12 dinarjev.

Slika H 6921. 2½ cm široka proga, vezena z rdečo ali rjavo prejico v križnem vbodu. Trije vhodi merijo 1 cm.

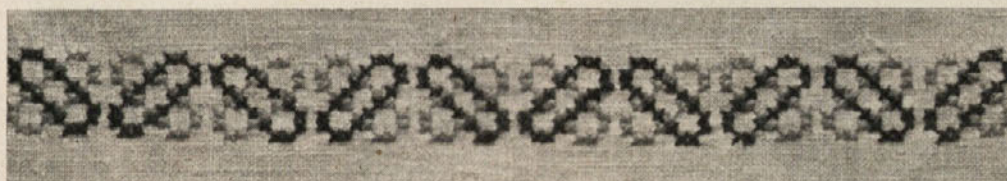
S to progo krasimo prte, grelce za kavo, pa tudi obleke in bluze.

Odlikanica «Ultra» H 6921 za 3 m proge stane 7 dinarjev.

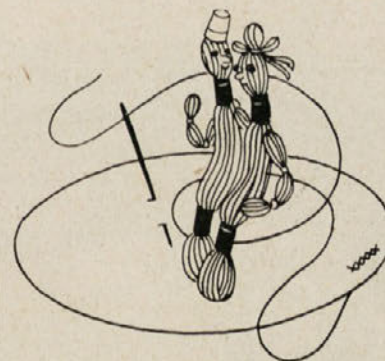

Slika H 6928. Okrasna proga s cvetnim vzorcem v pestrem križnem vbodu. Uporabljamo jo za prte, zavese, blazine, otroške obleke in podobno.

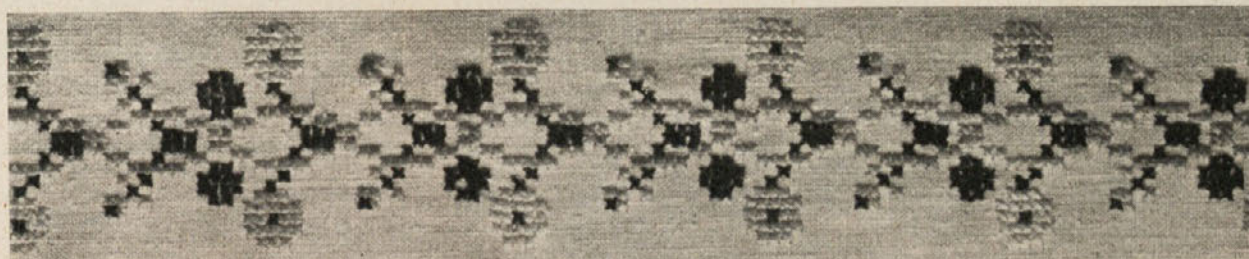
Vzorec «Ultra» H 6928 za 1.20 m proge stane 7 dinarjev.

H 6921

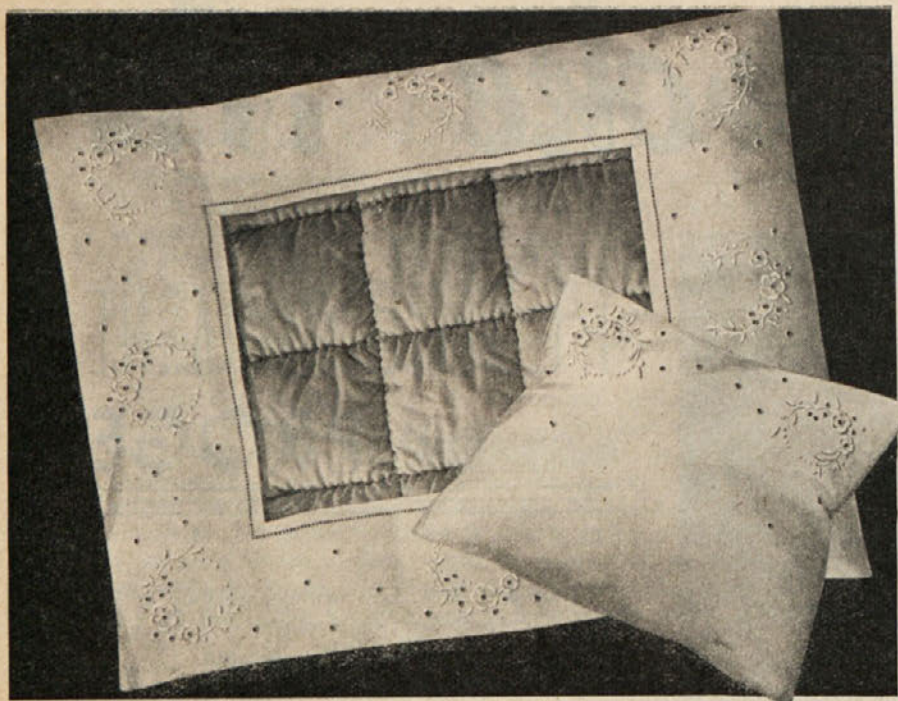

H 6928

Verzno

POSTELJNO PERILO

H 6272

Slika H 6272. Z belo vezenino okrašena prevleka za blazino in odejico za otroški voziček. Oboje naredimo iz belega batista.

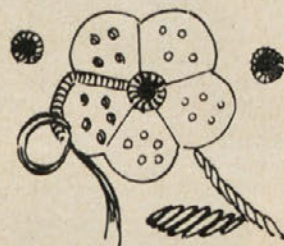
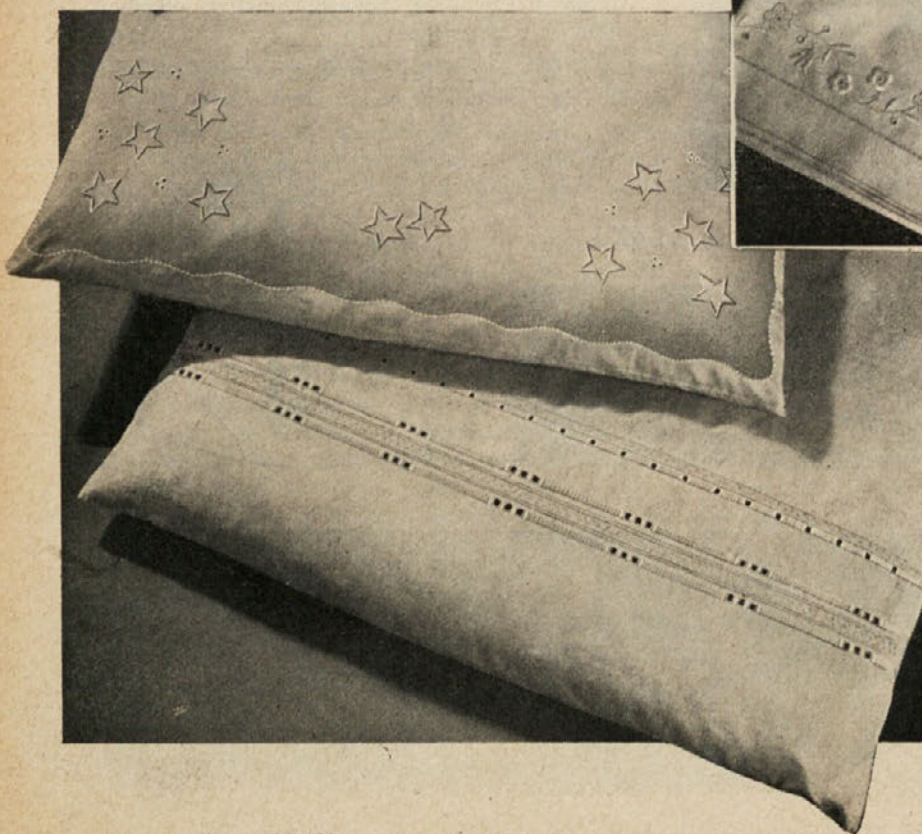
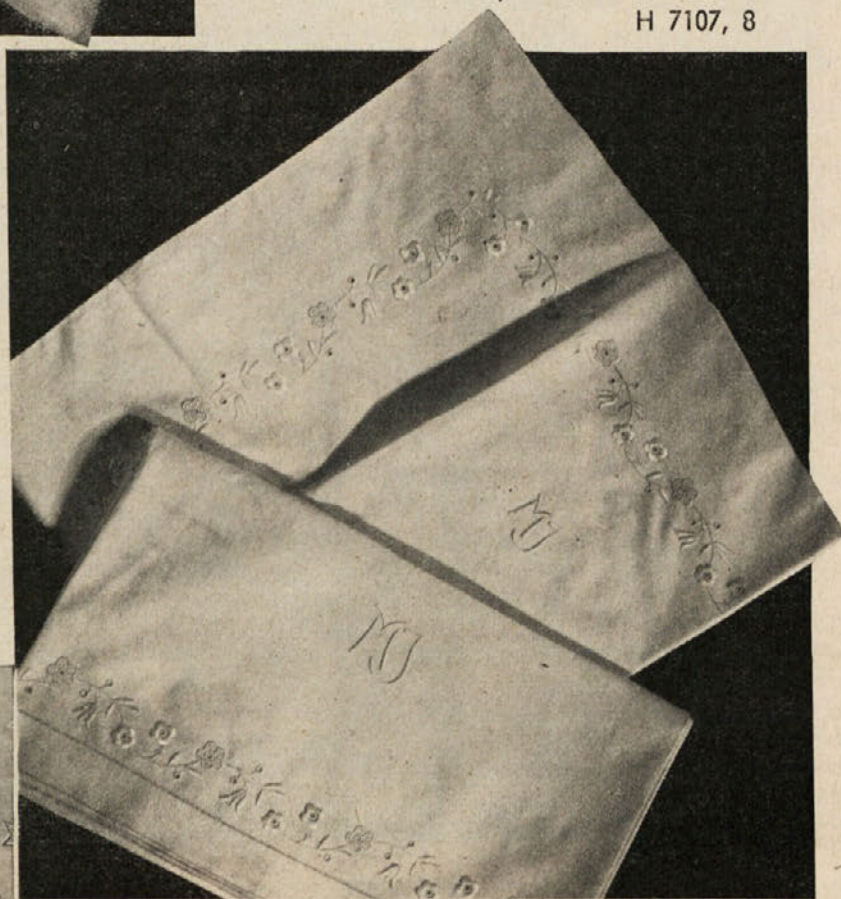
Blazina je velika približno 30×40 cm, prevleka pa 55×65 cm.

Odlikanica «Ultra» H 6272 stane 12 din.

Slika H 7107, 08. Blazina in zavihanica z elegantno belo vezenino in monogramom. Blazina je velika 80×80 cm, dolžina zleka zavihanice je 48 cm, širina pa 150 cm.

Odlikanica «Ultra» H 7107, 08 (s predlogo za monogram) stane za vsak komad 12 din.

H 6756, 57

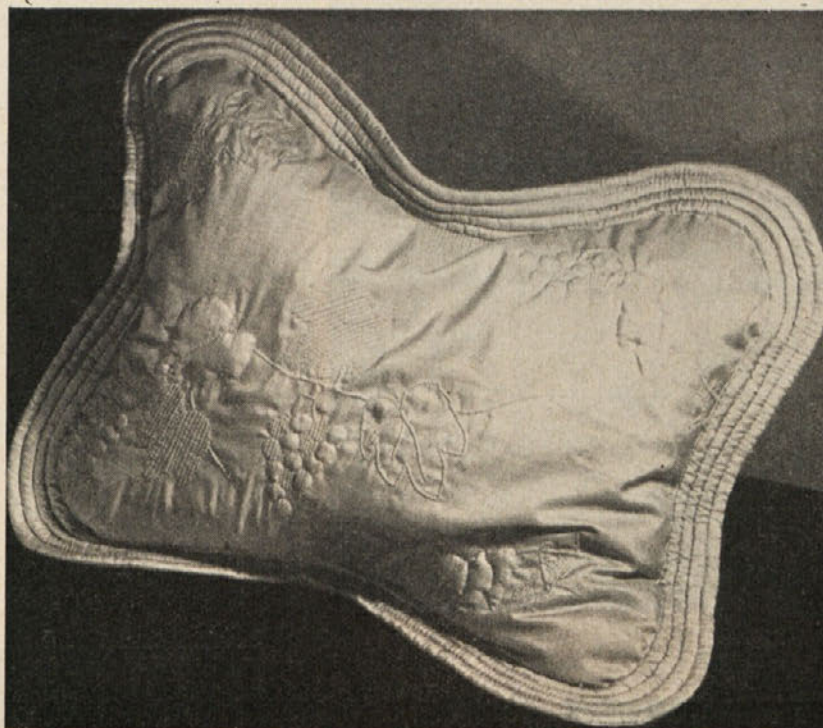

H 7107, 8

Slika H 6756, 57. Dve prevleki za blazine in dve zavihanici z enakim vzorcem. Pri zgornji garnituri, ki je okrašena z vezenimi zvezdami, je posebno poudarjen dvojni rob. Druga blazina je okrašena z lepim vzorcem v beli vezenini.

Odlikanica «Ultra» H 6756, 57 z navodilom stane za vsako garnituro 12 dinarjev.

H 6778

Lepa prešite blazine

H 6846

Slika H 6846. Okrogla svilena blazina, prešita v krasnem vzorcu. Rob je dvakrat prešit in napolnjen z bombažem (vato).

Odlikanica «Ultra» H 6846 z obširnimi navodilom stane 12 dinarjev.

Slika H 6845. Zelo lepa, poševno prešita blazina iz svile svetlokoruzne barve.

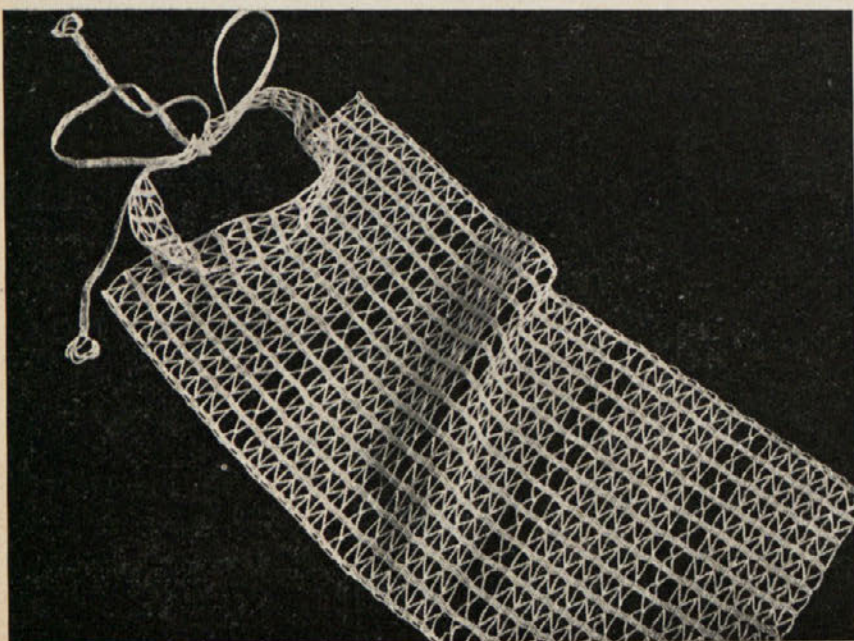
Odlikanica «Ultra» H 6845 z navodilom tvoriva in dela stane 12 dinarjev.

Slika H 6778. Lepa prešita blazina iz šantung-svile naravne barve. Blazina je velika 48 × 62 cm in ima približno 5 1/2 cm širok rob. Odlikanica «Ultra» H 6778 z obširnimi navodilom stane 12 dinarjev.

H 6845

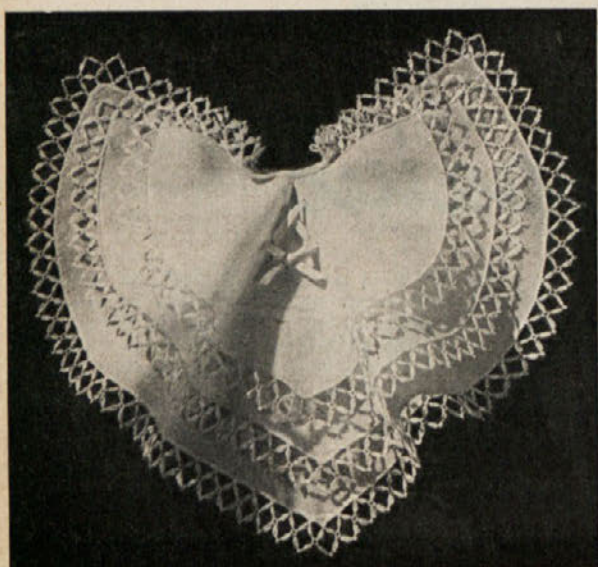

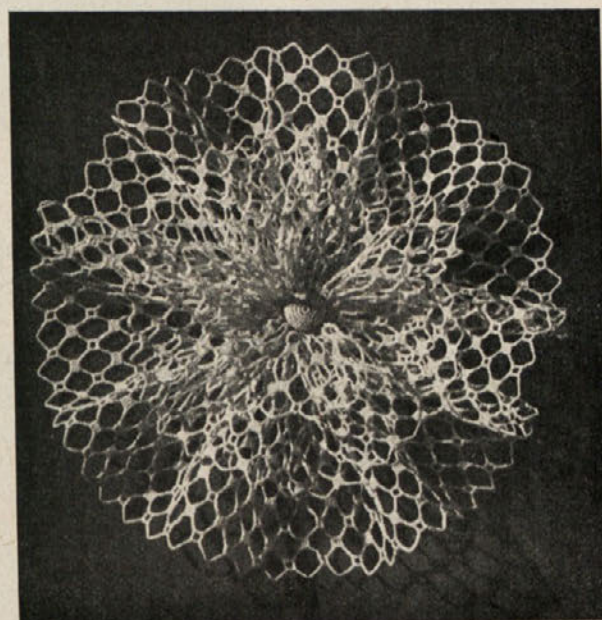
H 7133

Kvačkan~~~~~

NAPRSNIK
ŽABÓ IN
OVRATNIK

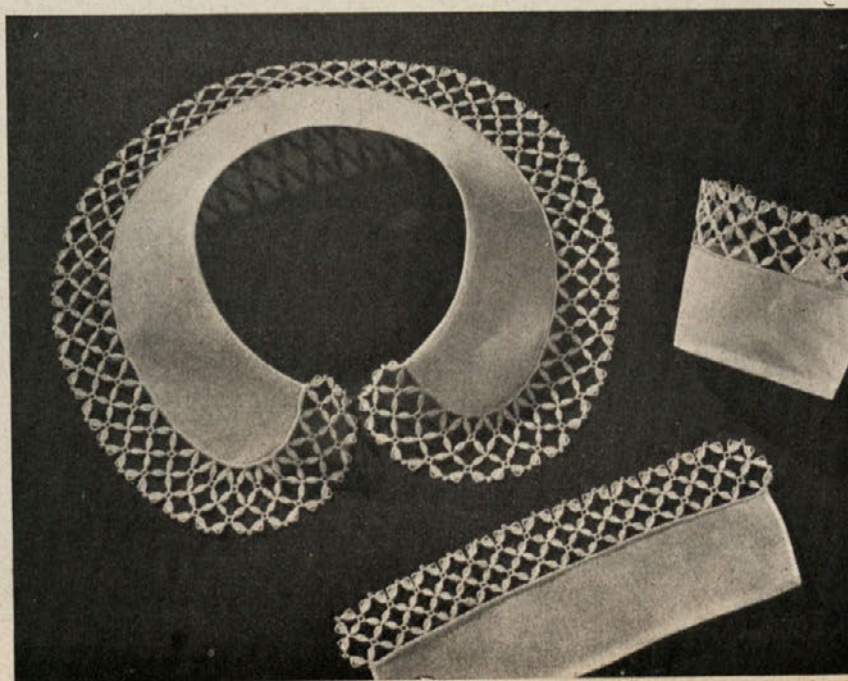

H 7140

H 7140

H 7141

H 7186

Lepe

BLUZE

B 2472

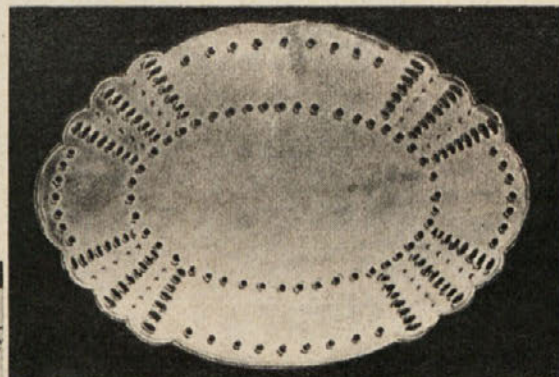

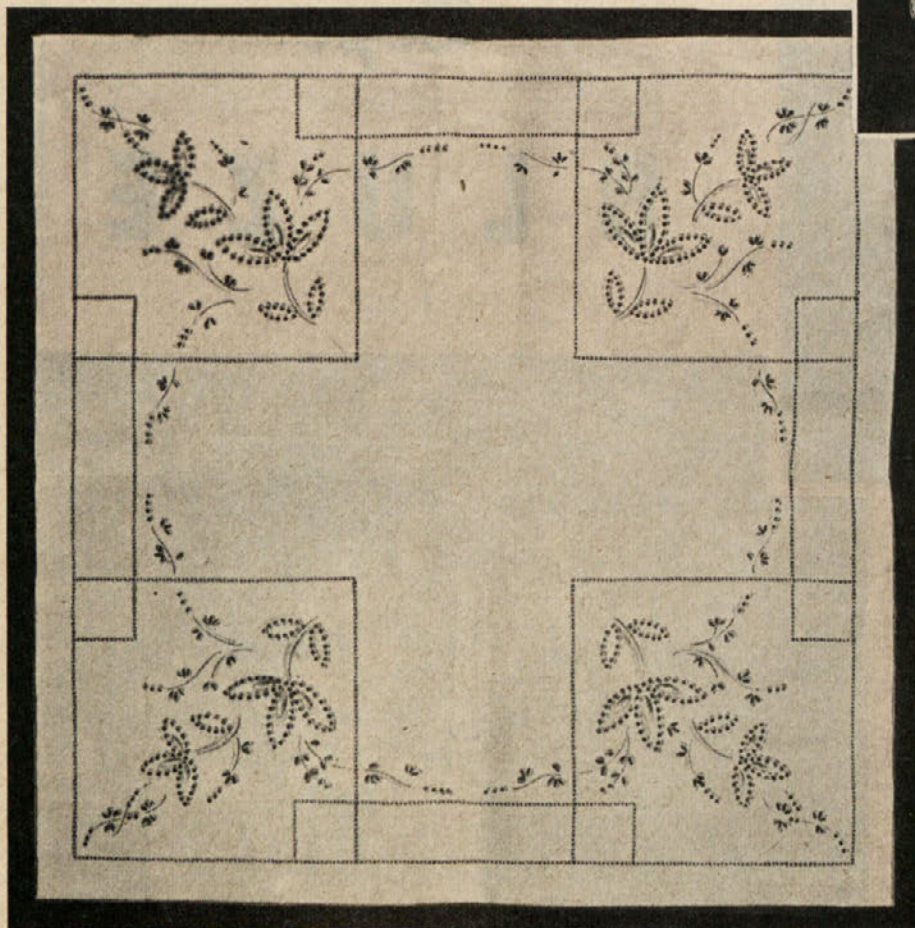
H 5779

BELA VEZENINA

H 5776

H 5781

Slika H 5779. Kvadrat z lepo vezenino, izdelan na belem platnu. Ta vzorec je zelo primeren za sestavljanje večjih prtov.

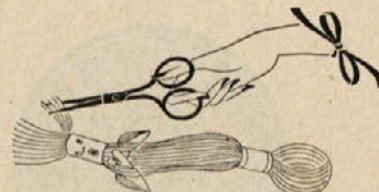
Odlikanico «Ultra» H 5779 za 4 kvadrate dobite za 12 dinarjev.

Slika H 5776. Podstavek s posebno, lepo belo vezenino. Velikost prtička je 19×27 cm.

Odlikanica «Ultra» H 5776 stane 7 din.

Slika H 5781. Zelo lep prtiček, okrašen z ažurjem in vejicami v luknjičastem vezenju. Ta prtiček naredimo iz tankega belega platna.

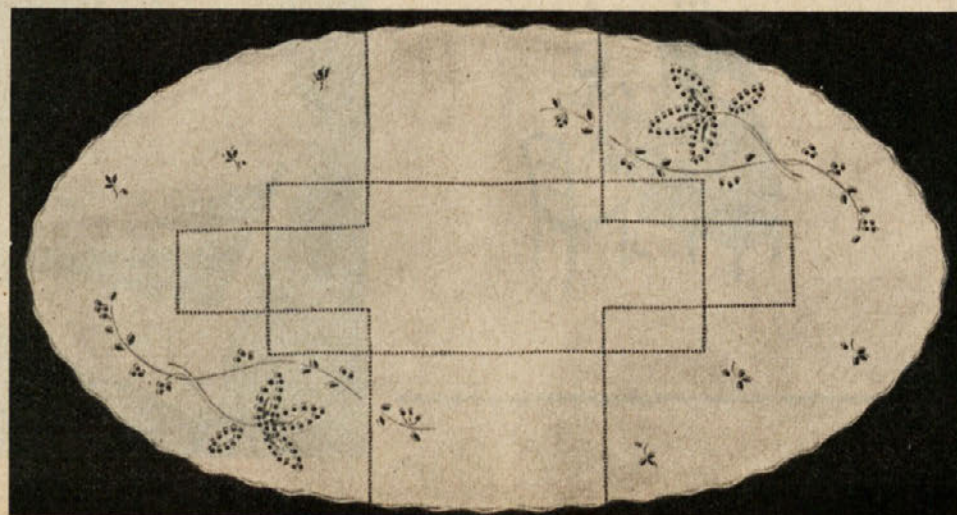
Odlikanica «Ultra» H 5781 stane 12 din.

Slika H 5775. Ovalen prt z enakim vzorcem kakor zgornji prtiček. Pri tem prtju rob obzankamo. Velikost prta je 60×35 cm.

Odlikanica «Ultra» H 5775 stane 12 din.

H5775

Kelimsko in smirnsko VEZENJE

H 6130

H 6223

Povečani narisek na naslednji strani

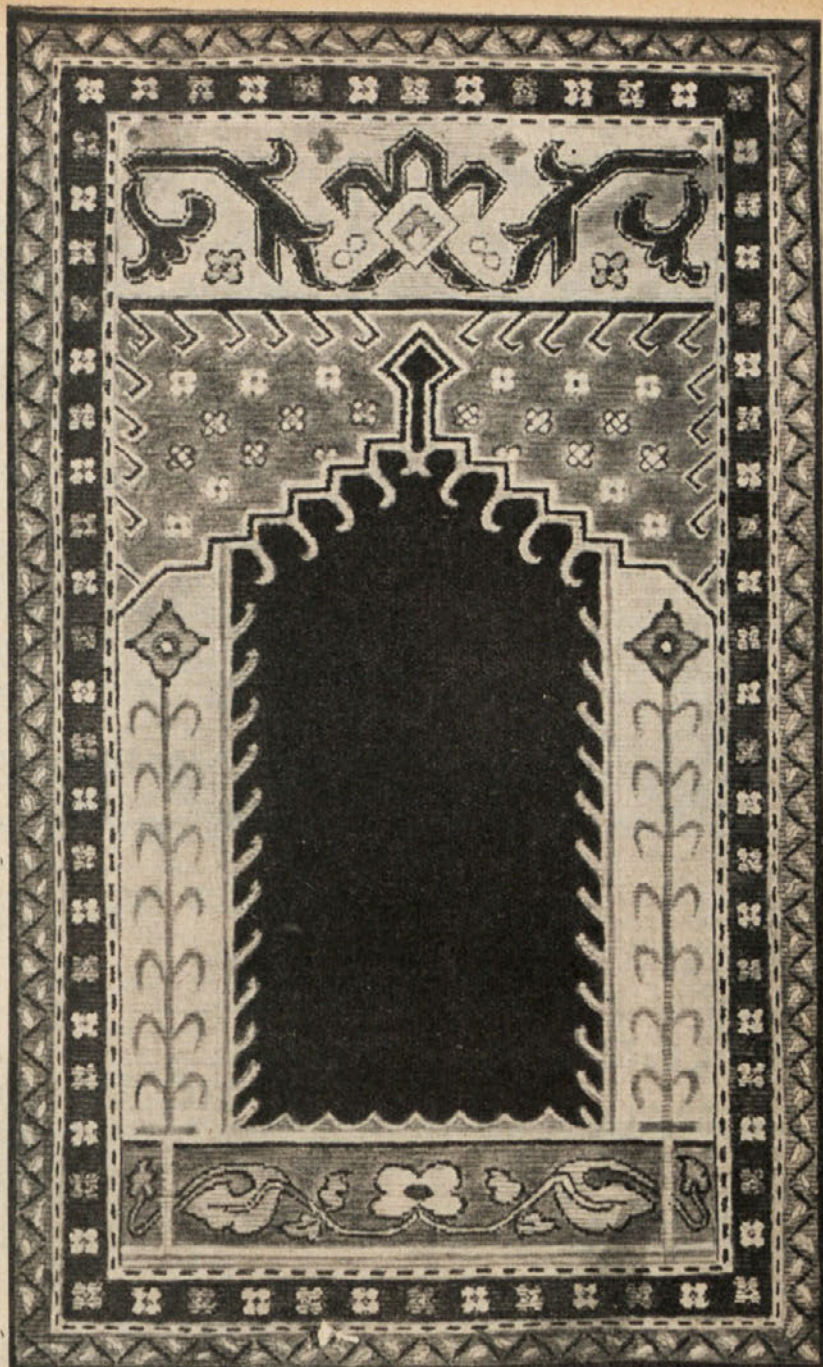
Slika 6223. Štirioglata kelimska blazina. Vezemo jo po narisku H 6223 a na blago kanevas, pri katerem merijo trije kvadrati (trije vbodi) 1cm. Narejena blazina meri 40 × 40 cm.

Slika H 6130. Zelo lepa preproga, ki jo lahko uporabimo tudi za stensko preprogo. Ta preproga, izdelana v kelimski tehniki, meri 150 × 90 cm.

Predlogo «Ultra» H 6130 z natančnim navodilom dobite za 24 dinarjev.

Slika H 6134. Predposteljniki v smirnski tehniki, ki ga lahko naredimo z debelo volno tudi v križnem vbodu.

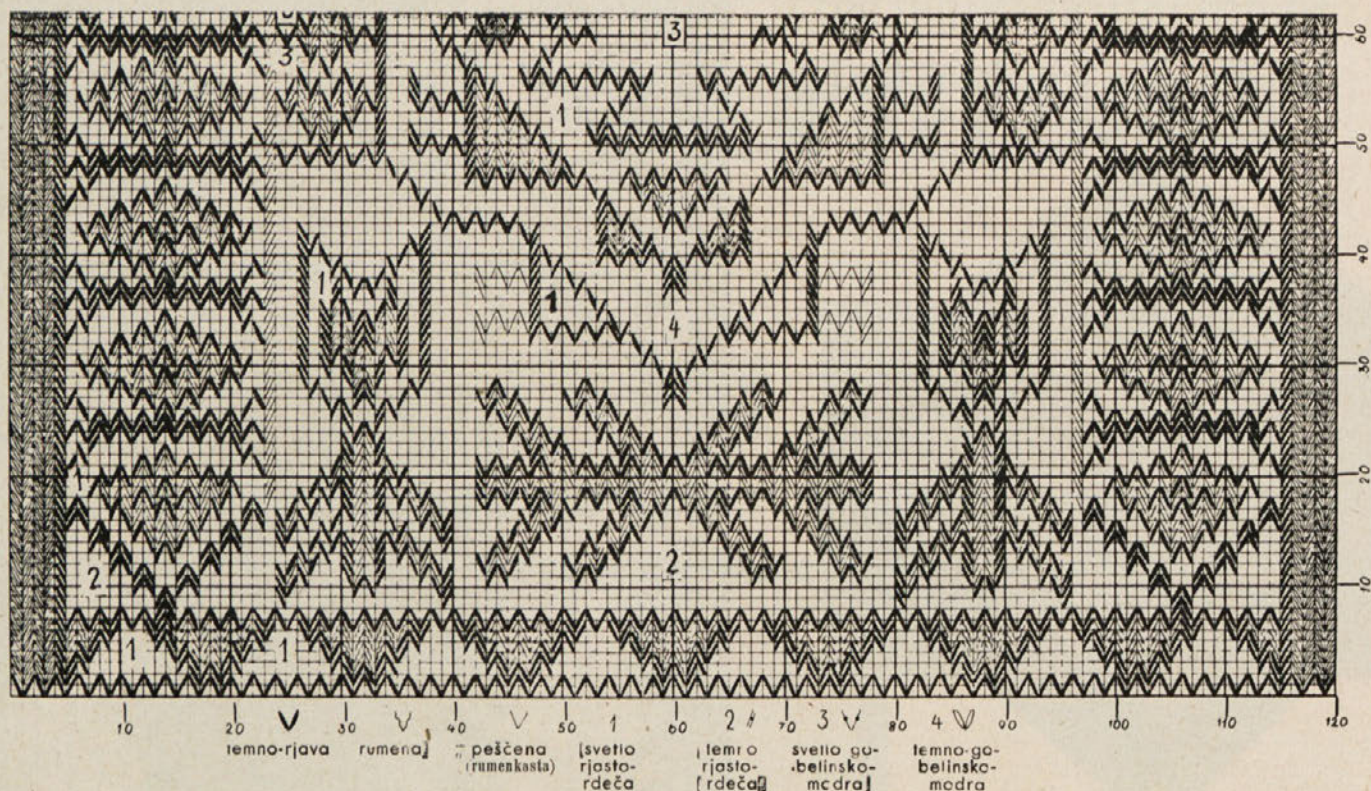
Predloga «Ultra» H 6134 z navedbo tvoriva stane 12 dinarjev.

H 6134

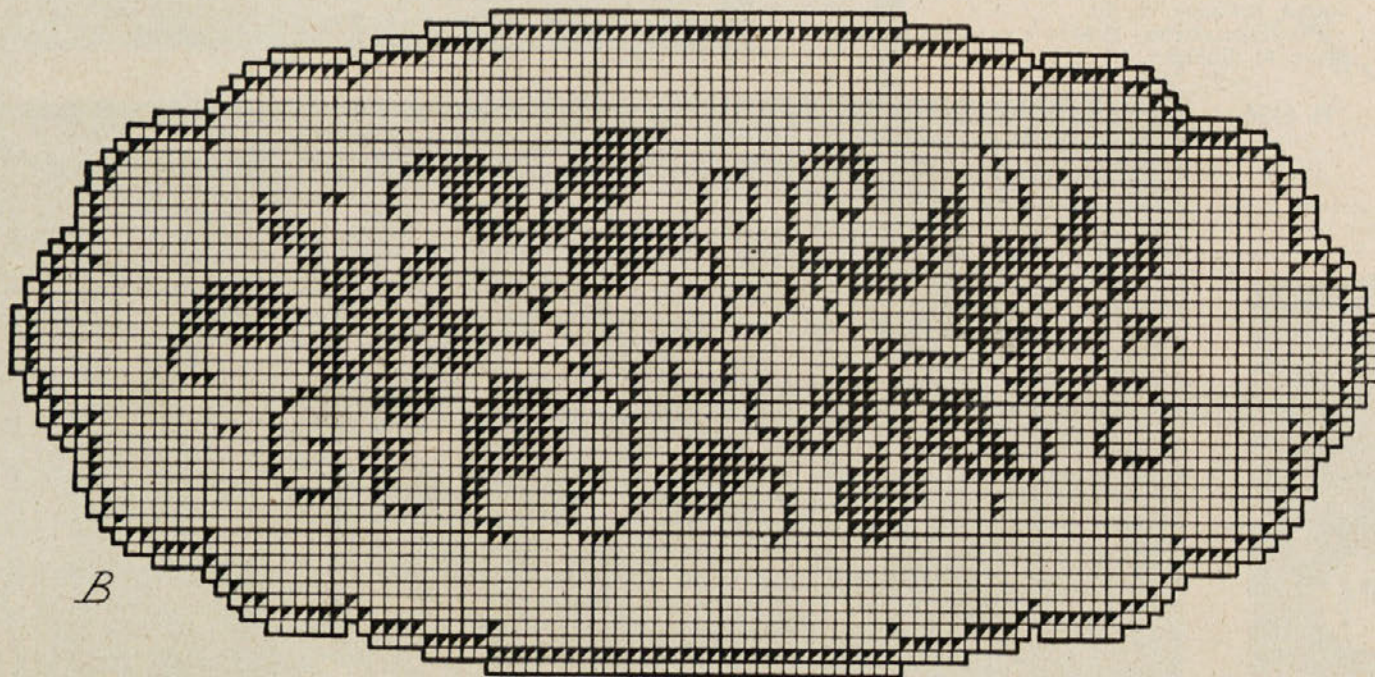
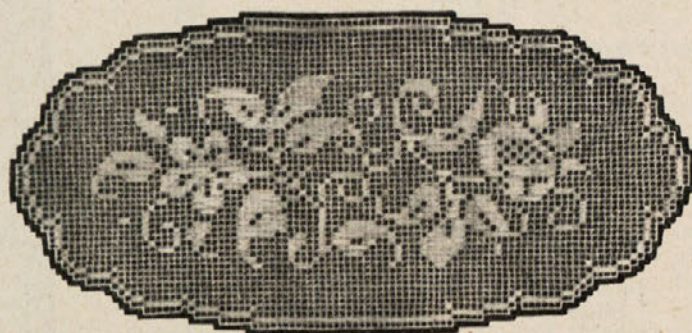
Povečani narisek blazine, ki je na desni prejšnji strani

Kvačkan prtiček

Začetek dela z 20 zračnimi petljami

B

KVAČKAN NAPRSNIK.

(Slika H 7133.)

Potrebujemo merceriziran kvačkanec št. 50, ali 60, in primerno kvačko.

Začnemo na spodnjem robu in delamo v vrstah sem in tja.

Za širino, približno 20½ cm, skvačkamo 151 zračnih petelj, obrnemo in naredimo po 1 dvojni stebriček v šesto in sedmo petljo. Sledi * 8 zračnih petelj, 1 četverni stebriček v prvo prosto zračno petljo, potem po 1 dvojni stebriček v deveto in še v naslednji dve zračni petlji. Od * še enajstkrat ponovimo.

2. vrsta: S 5 zračnimi petljami obrnemo in naredimo po 1 dvojni stebriček v drugi in tretji stebriček (vbadamo skozi oba vodovodna člena). Nato X 8 zračnih petelj, 1 četverni stebriček v prvi četverni stebriček prejšnje vrste, po 1 dvojni stebriček v naslednje tri dvojne stebričke prejšnje vrste. Od X vedno ponavljamo. Zadnji stebriček naredimo v zgornjo zračno petljo od onih petih, ki smo jih skvačkali za obrat.

3.—10. vrsta: Tako kakor druga vrsta.

11. vrsta: Naredimo 5 zračnih petelj in v začetku vrste kakor navadno 2 dvojna stebrička, potem zmeraj izmenoma po 11 zračnih petelj in po 1 dvojni stebriček v spodnje tri stebričke.

12. vrsta: 5 zračnih petelj in 2 dvojna stebrička, nato 5 zračnih petelj in 1 gosta petlja v sredino loka, spet 5 zračnih petelj in tri dvojne stebričke v spodnje stebričke. To ponavljamo do konca vrste.

13. vrsta: Naredimo 5 zračnih petelj in 2 dvojna stebrička, potem do konca vrste izmenoma po 9 zračnih petelj in tri dvojne stebričke v spodnje stebričke.

14. vrsta: Kvačkamo kakor drugo vrsto, samo da naredimo četverni stebriček v zračno petljo poleg zadnjega stebrička.

Od druge do štirinajste vrste še trikrat ponovimo, potem delamo pa še od druge do devete vrste in začnemo vrsto izrezo. Zadnjo vrsto kvačkamo: 5 zračnih petelj, 2 dvojna stebrička, 8 zračnih petelj, 1 četverni stebriček v spodnji četverni stebriček, 3 dvojne stebričke v spodnje tri stebričke. Od * še trikrat ponovimo, potem za naredimo 9 zračnih petelj in 1 gosto petljo v prvi stebriček. Skvačkamo 1 zračno petljo, obrnemo in naredimo po 1 gostoverižno petljo v 9 zračnih petelj (kvačko vbodemo in prevedemo nit skozi zračno petljo in zanko na kvački, vse hkrati), potem 1 gosto petljo v naslednji dvojni stebriček, 9 zračnih petelj in 3 dvojne stebričke v spodnje stebričke (za osmimi zračnimi petljami). Dalje končamo vrsto v skladu s spodnjo vrsto.

V širini zadnje vrste (torej čez 3 vzorčne oddelke) naredimo še 4 vrste, potem pa nit odrežemo in zašijemo. Drugo polovico delamo prav tako, le v obratnem redu.

Ko smo to končale, prikvačkamo k temu delu še ovratnik, za katerega naredimo štiri vzorčne vrste. Najprej obkvačkamo vrsto izrezo z gostimi petljami. Za dolžino ovratnika dokvačkamo primerno dolgo verižico zračnih petelj. Napravimo na primer 62 zračnih petelj, obkvačkamo vrsto izrezo z gostimi petljami (119) in spet naredimo 62 zračnih petelj, nakar pa še 5 zračnih petelj, obrnemo in kvačkamo 4 vzorčne vrste, nazadnje pa še 1 vrsto samih gostih petelj.

Na spodnja vogala ovratnika pritrdimo po 40 cm dolga traka, ki ju delamo v vrstah sem in tja. V vsaki vrsti so 4 dvojni stebrički, za vsak prvi stebriček v vrsti skvačkamo 5 zračnih petelj, ko obrnemo. Za zaključek trakov naredimo 7 zračnih petelj in po 1 dvojni stebriček v drugo in prvo teh zračnih petelj, 8 zračnih petelj, 1 četverni stebriček v isto petljo, kakor smo naredili zadnji stebriček, dalje 3 dvojne stebričke in zadnji stebriček prejšnje vrste. Nato s 5 zračnimi petljami

obrnemo in naredimo po 1 dvojni stebriček v drugi in tretji stebriček, potem pa še en vzorčni oddelek.

Ko vse niti zašijemo, naprsnik malo poškrbimo ter ga po obliki napnemo z bucikami.

Navodilo in risbo za kvačkanje lahko dobite pod «Ultra» H 7133 za 7 din.

LEPA KVAČKANA CVETKA.

(Slika H 7140.)

Potrebujemo bel kvačkanec št. 100. in primerno kvačko.

Cvet ima v premeru približno 16 cm; sestavimo ga iz treh delov čipkastega vzorca. Vsak del v sredini zelo nabere. Sredina je obkvačkan gumb.

Vsak del začnemo na zunanem robu. Verižica naj bo približno za eno tretjino daljša, kakor je zunanji obseg vsakega dela.

Za zunanji del, katerega obseg je 75 cm, naredimo torej 1 m dolgo verižico iz zračnih petelj. Število zračnih petelj mora biti deljivo s 16. Verižico sklenemo v krog in kvačkamo:

1. krog: 1 navadni stebriček v prvo petljo, 2 zračni petlji, 1 navadni stebriček v naslednjo tretjo petljo, naredimo 12 zračnih petelj, 12 petelj verižice preskočimo in naredimo 1 navadni stebriček, spet 2 zračni petlji in 1 navadni stebriček v tretjo petljo. To ponavljamo do konca kroga.

2. krog: Naredimo 3 zračne petlje za prvi stebriček, potem pa še 12 zračnih petelj in skvačkamo 4 navadne stebričke v peto, šesto, sedmo in osmo petljo naslednjega loka. Na koncu kroga napravimo samo 3 stebričke in 1 gostoverižno petljo v tretjo zračno petljo v začetku. Potem naredimo še 4 gostoverižne petlje v naslednje 4 zračne petlje.

3. krog: 5 zračnih petelj in 1 stebriček v naslednjo tretjo zračno petljo, dalje izmenoma po 12 zračnih petelj in po 2 navadna stebrička (ki sta ločena z dvema zračnima petljama) v naslednji lok. Na koncu kroga napravimo 8 zračnih petelj in 1 dvojni stebriček v tretjo zračno petljo v začetku.

Tako nadaljujemo, dokler ni čipka 6 cm široka. Nato naredimo še 1 krog 2½ cm dolgih lokov iz zračnih petelj.

Končani del rahlo poškrbimo in ga napnemo z bucikami. Na notranji strani zategnemo dvojno nit, ki smo jo vpeljali skozi loka zadnje vrste.

Drugi del začnemo na približno 50 cm dolgi verižici iz zračnih petelj. Narejeni del meri približno 36 cm in je 4½ cm širok.

Za tretji del skvačkamo 40 cm dolgo verižico in kvačkamo tako, kakor oba prejšnja dela. Ta del meri 25 cm, širok pa je 2½ cm.

Tudi ta dva dela poškrbimo in napnemo, potem pa ju v sredini zadrngemo, da sta gosto nabrana.

Nato razvrstimo vse tri dele drugega pod drugega in jih sešijemo.

Za gumb skvačkamo najprej majhen obroč iz zračnih petelj, v katerega delamo goste petlje. Kvačkamo v krogih in delamo v vsako petljo po 2 gosti petlji. Ko smo dosegli zaželeno velikost, pripravimo primeren klobčič bombaža (vate), ki ga vkvačkamo v naslednjih vrstah tako, da kroge manjšamo s snemanjem (po 2 gosti petlji hkrati zazankamo).

Popis za kvačkanje tega cveta dobite pod «Ultra» H 7140 za 7 din.

ŽABO S KVAČKANO ČIPKO.

(Slika H 7140.)

Potrebujemo približno 30 cm batista v širini 80 cm, 2,75 m čipk, za katere je treba kvačkanca št. 100. in primerne kvačke, 60 cm prešite poševne proge ali modne vrvice in prejice za vezenje št. 35.

Najprej prikrrijemo iz batista vse tri dele za ta žabo. Za rob dodamo okrog in okrog

nekoliko blaga. Posamezne dele kolikor mogoče ozko zarobimo (razen ob vratu). Zarobimo lahko tako, da blago natanko po obliki prešijemo s strojem. Blago tik ob šivu zapognemo in rob še enkrat s strojem prešijemo. Potem na narobni strani blago, kar ga je preveč, tik ob šivu odrežemo.

Ko imamo vse tri dele zarobljene, jih malo poškrbimo ter jih z narobne strani na mehki podlagi polikamo.

Potem vse tri dele položimo drugega na drugega ter jih ob vratu združimo s poševno progo batista. To progo na pravi strani prišijemo s strojem, potem pa jo z robnim vbodom na narobni strani zašijemo.

Nato v primerni razdalji (glej sliko!) izvezemo 6 luknjic (čez trojno blago), skozi katere vpeljemo v cevko zašito poševno progo ali modno vrvico, ki jo zvezemo v petljo.

Kvačkana čipka,

ki jo prišijemo z ometico ali pa jo kvačkamo kar na blago žaboja.

Začnemo na primerno dolgi verižici iz zračnih petelj in kvačkamo samo tja gredé.

1. vrsta: Naredimo 1 gosto petljo v naslednjo petljo verižice, za listek napravimo 8 zračnih petelj, potem 2 hkrati zazankana trojna stebrička v drugo zračno petljo (ko snemamo posamezne stebričke, obdržimo zadnje zanke vedno na kvački), preden zategnemo zanke na kvački, naredimo še 1 trojni stebriček v prvo zračno petljo. Ko zategnemo tretji ovoj tega stebrička, kvačko ovijemo in zategnemo 2 zanki, zopet ovijemo in zategnemo vse tri zanke na kvački. Potem naredimo 4 zračne petlje in enak listek, 15 petelj verižice preskočimo in od začetka ponavljamo.

2. vrsta: V prvo izmed štirih zračnih petelj prve vrste naredimo 1 navadni stebriček, potem 2 zračni petlji in 1 navadni stebriček v četrto zračno petljo, 11 zračnih petelj in 1 listek iz štirih trojnih stebričkov v drugo in prvo zračno petljo (nazadnje zategnemo 3 zanke), za vozliček napravimo 6 zračnih petelj in 1 gosto petljo v prvo zračno petljo, spet 1 listek iz štirih trojnih stebričkov in od začetka ponavljamo.

Če bi pa imeli radi širšo čipko, potem delamo

2. vrsto: 1 listek, + 1 stebriček v zračno petljo za prvim listkom, 2 zračni petlji in 1 stebriček v naslednjo tretjo zračno petljo, 2 listka zaporedoma in od + ponavljamo.

3. vrsta: Delamo po vzorcu prve vrste: goste petlje okrog členov med listki.

Ti dve vrsti poljubno ponavljamo. Nazadnje pa naredimo zaključno vrsto, kakor pri ozki čipki.

Kroj in popis za žabo in čipko dobite pod «Ultra» H 7140 za 7 din.

OVRATNIK IN ZAPESTKI.

(Slika H 7141.)

Za ta ovratnik in zapestke potrebujemo 30 cm batista, ki je 80 cm širok, in 2,10 m čipk, ki jih kvačkamo iz kvačkanca št. 100. Ko krojimo ovratnik in zapestnike, dodamo za šive nekaj blaga.

K ovratniku prišijemo svilen trak ali modno vrvico, ki jo potem zavežemo v petljo.

Ovratnik in zapestnike okrasimo s kvačkano čipko.

Čipka je popisana pod H 7140.

Kroj «Ultra» in točni popis za garnituro in čipke dobite pod H 7141 za 7 din.

PREPROSTA BLUZA S KVAČKANIM

(Slika H 7186.)

Za kvačkan naprsnik potrebujemo bel kvačkanec št. 50 ali 60 in primerno kvačko.

Začnemo na spodnjem ravnom robu in delamo v vrstah sem in tja.

Skvačkamo približno 15 cm dolgo verižico iz zračnih petelj. Zaradi vzorca mora biti šte-

vilo zračnih petelj deljivo z 10, dodamo pa še 6 petelj za rob.

1. vrsta: Naredimo 1 dvojni stebriček (dvakrat ovijemo) v šesto zračno petljo, nato * 5 zračnih petelj, 1 listek, za katerega naredimo: 1 trojni stebriček (trikrat ovijemo) v naslednjo zračno petljo verižice, potem 1 trojni stebriček v prvi člen pravkar narejenega trojnega stebrička, nato spet 1 trojni stebriček v prvi člen drugega trojnega stebrička, potem 7 zračnih petelj verižice preskočimo in naredimo v naslednji dve zračni petlji po 1 dvojni stebriček. Zdad naredimo trikrat izmenoma po 8 zračnih petelj, preskočimo 8 zračnih petelj verižice in skvačkamo po 2 dvojna stebrička v naslednji dve petlji verižice. Od * ponovimo, za tretjim listkom pa naredimo samo enkrat 8 zračnih petelj in 2 dvojna stebrička.

2. vrsta: Skvačkamo 5 zračnih petelj in naslednjo zračno petljo verižice, potem 1 trojni 1 dvojni stebriček v drugi stebriček, + 5 zračnih petelj, 1 listek iz trojnih stebričkov kakor v prejšnji vrsti, 2 dvojna stebrička v naslednja dva stebrička, trikrat izmenoma po 8 zračnih petelj in po 2 dvojna stebrička v naslednja 2 stebrička. Od + ponovimo, na kraju kakor na koncu prve vrste.

3. vrsta: Kakor druga vrsta.

4. vrsta: 5 zračnih petelj, 1 dvojni stebriček v drugi stebriček, potem dvakrat izmenoma po 8 zračnih petelj in po 2 dvojna stebrička v naslednja dva stebrička, Δ 5 zračnih petelj, 1 listek iz trojnih stebričkov in 2 dvojna stebrička kakor navadno. Dalje trikrat izmenoma po 8 zračnih petelj in po 2 dvojna stebrička. Od Δ ponovimo.

5. in 6. vrsta: Kakor četrta vrsta.

Teh šest vrst vedno ponavljamo.

Za razporek kvačkanje v sredini razdelimo in končamo vsako polovico za sebe. Tudi na robu razporka delamo po dva dvojna stebrička.

Da dobimo pravilno vratno izrezo, vrste primerno skrajšamo, in to bodisi da kvačkamo goste petlje ali pa da čez narejene petlje ne delamo.

Pokončni ovrtnik je približno 36 cm dolg, tri vzorčne vrste visok in obkvačkan z gostimi petljami. Ko kvačkamo goste petlje, naredimo nad stebričkoma vselej vozliček, za katerega skvačkamo 4 zračne petlje in 1 gosto petljo v prvo zračno petljo.

Čipke na rokavih delamo v istem vzorcu, le da kvačkamo v krogih in naredimo samo 2 vzorčni vrsti. Drugo vrsto prav tako obkvačkamo z gostimi petljami, kakor smo obkvačkali ovrtnik. Pri rokavih naredimo za vsakim listkom iz trojnih stebričkov zmeraj le dvakrat po 8 zračnih petelj in po 2 dvojna stebrička.

Naprtnik prišijemo na bluzo najprej z malimi prednjimi vbodi, potem pa še z gostimi kordonetnimi ali zračnimi vbodi. Na narobni strani blago tik ob robu obrežemo.

Končno prišijemo na levem delu razporka 7 majhnih gumbov, ki jih zapenjamo z robnimi stebrički desnega dela.

Obširno navodilo z risbo za kvačkanje tega naprsnika dobite pod «Ultra» H 7186 za 7 din.

KVAČKANA BLUZA.

(Slika B 2492.)

Potrebuje približno 200 g ekri kvačkanca št. 30., primerno kvačko, 7 majhnih gumbov, 2,20 m baržunastega traku, ki je 1 cm širok.

Najprej si pripravimo krog, po katerem potem kvačkamo bluzo.

Vzorec tvorijo približno 5 cm velike cvetke, ki jih potem združimo z loki iz zračnih petelj. Zobjasti rob je iz polovičnih cvetk. Za osnovni vzorec delamo izmenoma po 7 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v srednjo petljo loka prejšnje vrste.

Pripravimo si cvetke s ploščato in s pridignjeno sredino.

Cvetke s pridignjeno sredino:

Naredimo 7 zračnih petelj, ki jih sklenemo v obroček.

1. krog: Skvačkamo 10 gostih petelj v obroček.

2. krog: Naredimo 1 gosto petljo v naslednjo gosto petljo (vbadamo skozi oba vodoravna člena), potem petkrat izmenoma po

4 zračne petlje in po 1 gosto petljo v vsako drugo gosto petljo prejšnje vrste (zadnjo naredimo v prvo gosto v začetku).

3. krog: V vsak lok delamo: 1 gosto petljo (vbodemo, kvačko ovijemo, nit prevedemo skozi to petljo, spet ovijemo in zategnemo obe zanki na kvački), 1 polovični stebriček (kvačko ovijemo, potem vbodemo, spet ovijemo in prevedemo nit iz spodnje petlje, znova ovijemo in zategnemo vse tri zanke na kvački), 3 navadne stebričke; 1 polovični stebriček, 1 gosto petljo.

4. krog: Napravimo 1 gosto petljo v člen pred prvo gosto petljo, 5 zračnih petelj, štirikrat izmenoma po 1 gosto petljo v člen med dvema gostima petljama v začetku loka in po 5 zračnih petelj. (Teh lokov ne obkvačkamo in so vedno za lokom iz stebričkov prejšnje vrste.)

5. krog: Delamo 1 gosto petljo v isto petljo, kakor smo vbodli v prejšnjem krogu, petkrat izmenoma po 7 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v isto petljo, kakor smo že vbodali (torej v člen med dvema gostima petljama tretje vrste), nazadnje naredimo 1 gostoverižno v prvo petljo v začetku (kvačko vbodemo ter prevedemo nit skozi spodnjo petljo in skozi zanko na kvački, vse hkrati).

6. krog: V vsak lok iz zračnih petelj naredimo: 1 gosto petljo, 1 polovični stebriček, 8 navadnih stebričkov, 1 polovični stebriček in 1 gosto petljo.

7. krog: Napravimo 1 gosto petljo v člen pred prvo gosto petljo zadnjega kroga, * 8 zračnih petelj, 2 gosti petlji v šesto in sedmo petljo naslednjega loka, 8 zračnih petelj, 1 gosto petljo v člen med obema gostima petljama v začetku loka. Od * vedno ponavljamo. Nazadnje naredimo še 1 gosto petljo v gosto petljo v začetku kroga.

8. krog: Okrog naslednjega loka kvačkamo: 1 gosto petljo, 1 polovični stebriček, 4 navadne stebričke, 1 polovični stebriček in 1 gosto petljo, potem 1 gosto petljo v člen med obema gostima petljama, nato naredimo za vozliček 4 zračne petlje in 1 gosto petljo v zadnjo gosto petljo. Prav tako obkvačkamo naslednji lok in od začetka še štirikrat ponovimo. Nazadnje napravimo še tri gostoverižne petlje v začetku, da preidemo v

9. krog: 1 gosto petljo v naslednjo petljo, + za 1 lok z vozličkom naredimo 7 zračnih petelj, 1 gosto petljo v tretjo zračno petljo, potem 2 zračni petlji in 1 gosto petljo v naslednjo tretjo petljo, nato spet lok z vozličkom, 1 gosto petljo v drugo petljo naslednjega loka, zopet lok z vozličkom in 1 gosto petljo v naslednjo tretjo petljo, 1 lok z vozličkom, 1 gosto petljo v četrto petljo naslednjega loka. Od + še štirikrat ponovimo, nazadnje naredimo še 1 gostoverižno petljo in nit odrežemo.

Cvetke s ploščato sredino kvačkamo prav tako, le četrty krog izpustimo.

Polovične cvetke, s katerimi obrobimo rokave in vratno izrezo, pa kvačkamo:

Skvačkamo obroček iz 7 zračnih petelj in naredimo 7 gostih petelj v obroček. S 6 zračnimi petljami obrnemo in napravimo 1 gosto petljo v naslednjo tretjo petljo in še dvakrat izmenoma po 4 zračne petlje in po 1 gosto petljo v naslednjo drugo petljo. Naredimo 2 zračni petlji, obrnemo in kvačkamo v te tri loke zmeraj po 1 gosto petljo, 1 polovični stebriček, 3 navadne stebričke, 1 polovični stebriček, 1 gosto petljo in še 1 gosto petljo v krajno zračno petljo. Z 8 zračnimi petljami obrnemo, naredimo dvakrat izmenoma po 1 gosto petljo v člen med obema gostima petljama in po 7 zračnih petelj, nazadnje še 1 gosto petljo v zračno v začetku prejšnje vrste. Zopet z dvema zračnima petljama obrnemo in v te tri loke naredimo po 1 gosto petljo, 1 polovični stebriček, 8 navadnih stebričkov, 1 polovični stebriček, 1 gosto petljo.

Te polovične cvetke kasneje prikvačkamo na bluzo z loki iz zračnih petelj.

Ko imamo pripravljene vse cvetke, začnemo delati hrbtni del. Za spodnji rob skvačkamo verižico zračnih petelj, potem pa delamo v vrstah sem in tja. Za osnovni vzorec kvačkamo v prvi vrsti izmenoma po 7 zračnih petelj

in po 1 gosto petljo v vsako peto zračno petljo. V naslednjih vrstah pa delamo izmenoma po 7 zračnih petelj in po 1 gosto petljo v srednjo petljo spodnjega loka.

Ko imamo približno 8 cm tega osnovnega vzorca, prikvačkamo v naslednji vrsti štiri cvetke s ploščato sredino. Primemo od vsake cvetke tri loke, zato naredimo po 3 zračne petlje in 1 gosto petljo v vozliček cvetke. Med cvetkami delamo neparno število lokov (na primer 13) tako, da pridejo cvetke druge vrste točno v sredino med te cvetke. Če merimo od sredine do sredine, je razdalja med cvetkami približno 13 cm. Paziti moramo, da sta srednji dve cvetki enako oddaljeni od sredine hrbtna.

Med cvetkami kvačkamo z novo nitjo 10 vrst lokov sem in tja. Vrsto začnemo s po 1 gosto petljo v vsak naslednji prost vozliček na cvetki.

Ko so vse cvetke med seboj zvezane, kvačkamo zopet v celi širini 2 vrsti lokov iz zračnih petelj. Paziti moramo, da ostane število lokov v sredini vedno enako, le ob straneh po kroju dovezemo. Na natanko dovezemo, polagamo kvačkanje večkrat na krog.

V drugi vrsti lokov, ki jih delamo v vsej širini, prikvačkamo 3 cvetke s pridignjeno sredino na isti način kakor prejšnje. Razvrstimo jih natanko v sredino med prejšnje cvetke. Tudi tu naredimo med cvetkami po 10 vrst lokov iz zračnih petelj. Nato sledita spet 2 vrsti čez celo širino. V drugi vrsti prikvačkamo 4 cvetke s ploščato sredino. Ako merimo od srede, je razdalja med cvetkami v višino približno 12 cm.

Po opisanem načinu nadaljujemo in ob straneh po potrebi dovezemo.

Za rokavno izrezo pustimo na koncu vrste potrebno število lokov neobkvačkan ali pa kvačkamo za loke samo po 4 zračne petlje. Da dobimo lepo obliko rokavne izreze, naredimo na koncu vrste (v naslednjih vrstah) po 1 lok iz treh zračnih petelj in 1 navadni stebriček v zadnji lok.

Ker se bluza zapenja zadaj, ne smemo pozabiti narediti razporek (približno 13 cm). Ko delo razdelimo za razporek, delamo hrbet v dve polovici.

Za poševne rame vrste primerno skrajšamo. Sprednji del delamo tako kakor hrbet, le da razdelimo kvačkanje šele ob vratni izrezi, ki jo delamo natanko po kroju.

Rokave začnemo na spodnjem robu prav tako kakor zadnji del. Prvi dve cvetki prikvačkamo, ko imamo 2 cm osnovnega vzorca. Ko kvačkamo drugo vrsto lokov čez vso širino rokava, prikvačkamo 3 cvetke, od katerih stranski dve nista celi (zaradi oblike rokava). Ti dve cvetki delamo v vrstah sem in tja (kakor polovične) ter jih kroju primerno skrajšamo.

Tudi rokav delamo natanko po kroju in vrste primerno krajšamo. Desni rokav delamo tako, kakor levega, le zgornji del snemamo v nasprotnem redu.

Ko imamo vse dele narejene, jih z bucikami po kroju napnemo in malo navlažimo. Suhe potem od narobne strani sešijemo. Rokave zgoraj malo naberejo.

Vratno izrezo in rokave obrobimo s polovičnimi cvetkami, ki jih prikvačkamo z loki na bluzo. Delamo sem in tja po 1 gosto petljo v rob bluze, 3 zračne petlje in 1 gosto petljo v ravni rob polovične cvetke; to ponavljamo. Med cvetkami naredimo 2 hkrati zazankana stebrička (za prvega vbodemo kvačko v drugi stebriček že prikvačkane cvetke, za drugega pa v drugi stebriček naslednje cvetke). V ravni rob teh cvetk napravimo približno trikrat po 1 gosto petljo.

Nazadnje obkvačkamo še razporek z dvema ali tremi vrstami gostih petelj. Za gumbnice (7) preskočimo nekaj gostih petelj z enakim številom zračnih petelj. Na spodnji del razporka pa prišijemo gumb.

Na vsaki strani razporka prišijemo 50 cm dolg baržunast trak, ki ga vpeljemo do srede spredaj, tu pa ga zavežemo v petljo. Enako vpeljemo 60 cm dolg trak na rokavu, ki ga prav tako zavežemo.

Kroj za bluzo in navodilo za kvačkanje lahko naročite pod «Ultra» B 2492; stane 14 din.

Anonimno pismo ali strah pred miškami

«Če se hočete prepričati o nezvestobi svoje žene, obiščite danes popoldne približno ob šestnajstih akademskega slikarja X. v Razpotni ulici 15.»

Tako se je glasilo besedilo nepodpisane pisma, ki ga je Hubert držal v roki... Anonimna pisma spadajo v ogenj, pravijo vsi tisti ljudje, ki še nobenih niso prejeli. — Toda čeprav ogenj uniči papir, je s tem kal nezaupanja, ki se tako rada zakorenini, le redko, zelo redko popolnoma zatrta.

Hubert je hotel dognati resnico, saj bi v negotovosti nê mogel živeti. Če ga žena vara, gre zanesljivo za neko globoko občutenje, ker bi se iz same lahko-miselnosti nikakor ne spuščala v kakršno koli ljubimkanje. Ako pa je res izgubil Milenin ljubezen, bi ji pač dal prosto roko, čeprav bi ga njena izguba zelo bolela.

Tako je stal Hubert v ateljeju akademskega slikarja X. in se je na videz jako zanimal za slike sicer še nepoznane, toda očitno nadarjenega mladega umetnika. V resnici pa so njegove oči samo iskale kakršen koli znak za Milenino prisotnost. Saj se mu je mladi mož zdel nekoliko zmeden, ko je na Hubertovo krepko trkanje prišel odpirat vrata. Toda iz ničesar ni bilo mogoče z gotovostjo sklepati, da je pri njem kaka ženska. Zakrita podoba na slikarskem stojalu bi mu morda pojasnila položaj in odkrila tajnost, toda Hubert je bil tako dobro vzgojen in tako obziren človek, da nikakor ni mogel biti indiskreten. Ali je bil kdo v stranski sobi, ki jo je težak zastor ločil od ateljeja, ni bilo mogoče uganiti in razpoznati. Kaj naj torej stori?

Zdaj je Hubertu prišlo na um, da se Milena strašansko boji mišk. Ena sama taka živalca bi jo lahko poglajala v beg.

«Pri vas se pa, kakor je videti, miške počutijo kar domače,» je nenadoma omenil Hubert, da se mu je slikar neznanosko začudil. «Pravkar sta dve smuknili tamle pod zastor.»

Lahek vzklik se je zaslíšal iz stranske sobe, in že je planila iz nje prestrašena Milena.

«Kako si me mogel tako prestrašiti?» se je okrenila proti osuplemu možu. «Kaj te je sploh privedlo semkaj? Od kdaj se pa zanimaš za slikarstvo?»

Hubert je bil ves iz sebe. Izenadil je svojo ženo pri tujem možu, zdaj se ga pa še upa vprašati, kaj tukaj išče. Preden pa je mogel izgovoriti strašne besede, ki so mu bile na jeziku, ga je zadelo drugo presenečenje. Milenina mati je smejoč se stopila izza zastora stranske sobe. Spoznala je bila položaj in sprevidela, da je treba Hubertu brž vse razložiti, ker bi sicer vsak hip prišlo do neprijetnega in nemara celo usodnega prerekanja.

«Presenečen si, kajne, da si naju našel tu v ateljeju? Žal je zdaj zaradi tvojega slučajnega prihoda (besedo «slučajnega» je izgovorila zelo zategnjeno) najino presenečenje za tvoj rojstni dan padlo v vodo. Milena ti je hotela jutri pokloniti svoj portret, ki ga je napravil slikar gospod X. Danes je delo končano, zdaj ga lahko kar takoj vzameš v svoje varstvo.»

Slikar je odgrnil tkanino, s katero je bil prej v naglici pokríl podobo na stojalu, in Milenin dražestni obrazek se je nasmehnil Hubertu.

Bilo ga je strašansko sram. Kako je mogel le trenutek kaj slabega misliti o

svoji ženi! Hotela ga je razveseliti, on pa jo je zlobno sumničil.

«Ali ni to lepa slika?» je zazvenel ob njem topli Milenin glasek. «Zdaj pa le hitro domov, da bom lahko še kaj pripravila za praznovanje. Mamica pa bo vse poslovno uredila z gospodom X.»

Malo v zadregi se je Hubert poslovil. Milena v svoji preprostosti prav nič ni sumničila njegovega nerazložljivega prihoda. Toda taščino prizanesljivo smehljanje mu je izdajalo, da ta izkušena gospa ve, zakaj je prišel v atelje. Sramotno se je bil osmešil.

Pa se mu je godilo čisto prav: anonimna pisma spadajo v ogenj!

Prevedel K. P.

L. Z.:

Ko se poročite - nikomur ne tožite!

Z vso zanesljivostjo lahko pričakujete, da vam bo življenje v dveh prineslo veliko presenečenje. Posebno če ste občutljivi in preveč zaljubljeni. Tem prej boste smatrali zakon za pošteno igro. In svojega

prizadevajte si, da bi razumeli vse njegove nazore o življenju, njegove ambicije, težnje, pri katerih morda vztraja ali pa tudi ne. Postanite sol njegovega življenja, toda ne ponižujte se v njegovih očeh. Na to pazite! Vse vaše bitje mora biti vašemu možu vir hrepenenja. Ne smete se mu torej užaljeni odtujevati, čeprav se z njim sporečete.

Lahko pa premišljate o vsem tem, kar vam je bridkega rekel, o besedah, ki so vas zadele kakor puščice. O tem, ali se morejo te ranice in rane zaceliti. Morebiti si jih zacelite sami ali pa vam jih pomaga zaceliti on; potem je vaš zdravnik. Vse to je v zakonu mogoče, in od vas je odvisno, od vašega značaja, od vašega ponosa, kako boste usmerili nadaljnje sožitje. Samo nikar se ne hodite pritoževati, jokat na materinih prsih. Če je mati še tako modra, vam ne bo mogla pomagati. Ne more se kot tretja in odvečna oseba vmešavati v vaše življenje. Rajši molčite in ne govorite o zakonskih zadevah nikomur, zlasti pa ne prijatelji!

moža za najboljšega človeka med nami. Tako bi moralo to biti. To pa še ne pomeni, da se prenehate braniti proti njegovim domislekom, izpadom in mukam. Čim bolj boste popuščali, tem lažji bo vaš zakon. Ljudje vam bodo vaše zakonsko soglasje celo zavidali. Zakaj nihče izmed ljudi vam ne pove odkritosrčno, da je zakon včasih pekel.

Če ste občutljiva, popustljiva žena, vaš mož pa močnejša individualiteta, boste trpeli. Zakaj s skupnim življenjem se boste ranili ob robovih značaja svojega moža. S te njegove popolnoma moške plati ga boste spoznali šele čez leto dni, čez dve, tri in več let. Nikar naj vas ne oplašči njegovo prvo divjanje, njegova nezadovoljnost nad vašo kuharsko umetnostjo, njegove navade in razvade. Na vas je, da se mu znate porobu postaviti. Ne bodite objokani,

Kadar

SE DEKLE MOŽI

To bomo pa pozneje kupili

Kadar kupujemo pohištvo in druge potrebne reči za svoj novi dom, se moramo tolikim lepim, praktičnim in potrebnim rečem odreči iz preprostega razloga, ker bi nam sicer zmanjkalo denarja za druge neogibno potrebne reči. Zlasti dandanes, ko draginja pri vseh rečeh kar venomer narašča, je to naše «odrekanje» še posebno veliko in nujno. «To bomo pa pozneje kupile,» obljubimo prodajalcu in same sebi. Ta obljuba nas kar nekako potolaži, da laže prebolimo bridko spoznanje in priznanje, kako zelo je naš proračun na vseh koncih in krajih omejen. Toda če pomislimo, saj to ni končno tako hudo. Pred nami je še tako rekoč celo življenje. Vse, česar nimamo, bomo še lahko postopoma dokupile.

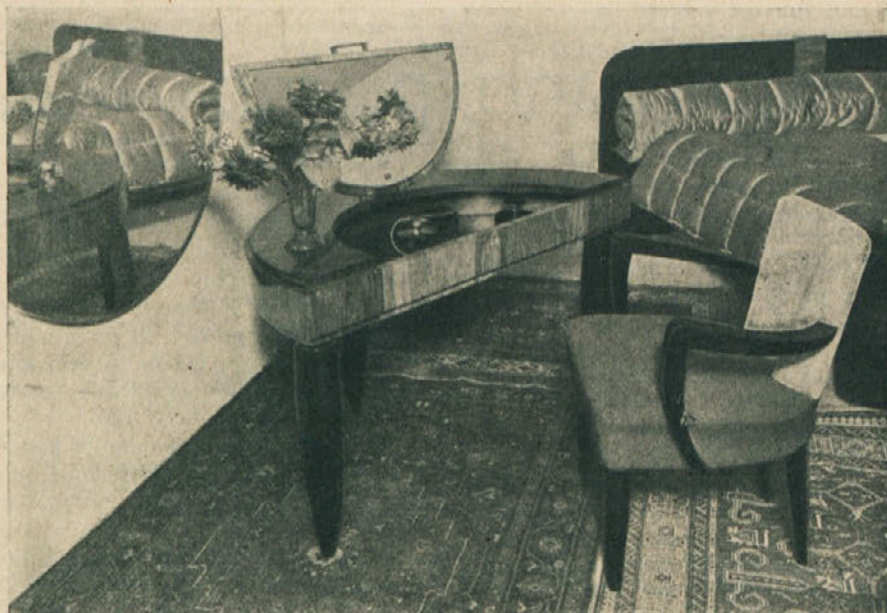
Spočetka, ko sta mlada zakonca še vsa zaverovana drug v drugega, je tudi najbolj prijetno, čim manjše je njuno gnezdece. Šele pozneje, ko se mlada ljubezen nekako izkipi in ustali, začne iztikati doma po kotih in iskati pomanjkljivosti. Potem začno prihajati tudi prijatelji in znanci mladega para, ki so ju prve mesece taktno prepustili sama sebi. Zdaj je res potrebno postopoma dokupiti še to in ono, da bo dom lepši, bolj udoben in prijeten.

Predvsem je potrebna lična moderna mizica z oblazinjenimi stoli, ki bi ne le polepšala stanovanje, ampak bo tudi mnogostransko uporabna. Ko bodo moža obiskali njegovi prijatelji, jim bo mlada gospa ob tej mizici postregla z domačim likerjem. Kadar pa bodo k njej prišle prijateljice, se bo krog te mize tako prijetno kramljalo med pletenjem ali vezenjem.

Tudi lepa, moderno oblikovana polička za cvetlice bo napravila sobo toliko prijaznejšo.

V trgovini s pohištvom je mlada gospa videla takšno lepo moderno omaro s prak-

Inž. arh. H. Hus: Mizica z naslanjačema. To ljubko skupino lahko mnogostransko uporabimo in postavimo v vsak prostor.

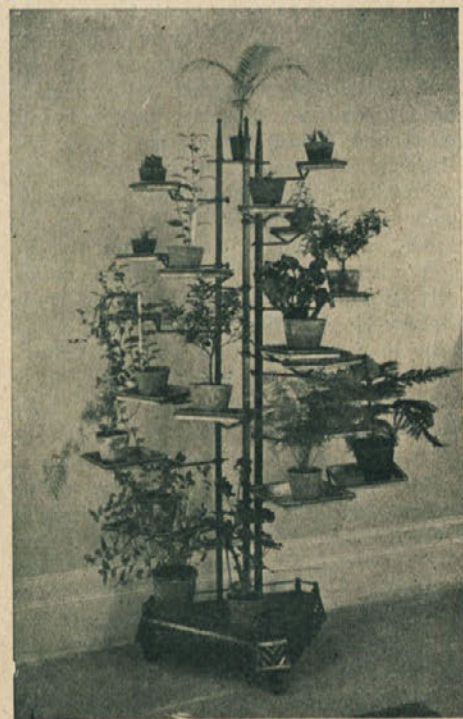

tično razdeljenimi predali in poličkami, v katero lahko shraniš steklenino, knjige, ročna dela in albume, poleg tega ima pa še pisalni kotiček z odklopnimi vratci. Vsestransko praktično, kajne? Tudi ta omara mora prej ali slej krasiti njun domek.

Potem pa... oh, da... radijski aparat je najbolj vroča želja mladega para, toda biti mora prvovrsten, da ga ne bo treba že čez nekaj mesecev vreči med staro šaro. Takšen radio pa stane lepe tisočake, ki se ne prištedijo kar preko noči. Zato bosta morala nanj še nekaj časa počakati in se zadovoljiti samo z ogledovanjem in izbiranjem pred izložbami. Sicer bi ga lahko kupila tudi na obroke. Tega pa nočeta. Dolg je dolg. Kakor ostuden slinast polž se prilepi na človekovo vest in jo teži in tišči podnevi in ponoči, naka, tega pa ne. Rajši malo potrpi in štedita, enkrat bo radijski aparat že njun.

Pred radijskim aparatom pa mora prav gotovo priti k hiši šivalni stroj. Takšna lepa, moderna, pogrezljiva singerica. Ta je tako rekoč neuporabna potrebna. Ko bo imela šivalni stroj, bo mlada gospodinja vse svoje obleke, posteljno perilo in moževo perilo

Inž. arh. C. Tavčar: Psiha. — Takšno psiho naj si omislijo tiste, ki žele imeti nekaj posebnega.

Moderno stojalo za cvetlice.

sešila sama doma. Krojiti že nekoliko zna, drugo se bo pa še priučila v večernem tečaju. Tako bo s prihranjenim stroškom za šiviljo že v dobrem letu plačan šivalni stroj.

Da... in še... oh, saj je toliko teh še, če človek malo razmisli in začne šteti.

Prvega si je mlada gospodinja za prištedeni denar kupila električni likalnik, prihodnji mesec bi pa rada kupila sesalec za prah. In potem... električni štedilnik je tako zelo praktičen, zlasti če si kam namenjen. Tako hitro se da pripraviti večerjo ali kosilo na njem. Električni tok za kuhanje (industrijski tok) je tudi poceni, pri tem pa

še prištediš na kurivu. — Prijateljica, ki je že eno leto poročena, ima v kuhinji strojek za sekljanje mesa. Ona pa še vedno kupuje pri mesarju sekljano meso in mora vselej s strahom in odporom gledati, kakšne kože in odrezke in ostanke zmaši mesar v stroj in jih seseklja. Tudi strojek za sekljanje mesa mora dobiti čimprej.

In model za narastke pa Weckov aparat za vkuhanje in in... Če se oglasi štoklja. Tudi to dolgokljuno prijateljico domačih ognjišč bo treba vzeti v račun...

Treba bo kdaj pa kdaj pomisliti na otroški kotiček, na otroško sobico. Toda za enkrat se še ne mudi tako hudo. Zato se bomo o tem pomenile kdaj prihodnjic.

Inž. arh. Omahen - Serajnik: Kombinirana omara. — Zgornji prostor je za steklenino, v srednjem pasu sta polici za knjige in predal za steklenice s pijačo. Poleg je pisalni kotiček z odklopnimi vratci. V spodnji predal pa shranjujemo ročna dela, albume itd.

MIRA PUČOVA: OBRAZ V ZRCALU

Roman v petih delih. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Mlada pisateljica, ki se je takoj v začetku svoje literarne poti s prikupnim pogumom lotila velikega teksta, opisuje v svojem obsežnem romanu življenjsko dramo lepe meščanske žene Henrijete. Skoraj četrto stoletje je zaobsegla pisateljica v tem romanu. Njegov napeti potek ne osvetljuje samo osebnih usod, marveč tudi kos slovenskega socialnega življenja pred svetovno vojno, med vojno in zlasti po vojni. Poleg glavne junakinje Henrijete in njenega moža Vitala, poleg Henrijetinih ljubimcev Pavla, dr. Grkoviča in Gorduna, poleg njene hčere Vite, spoznamo vrsto zanimivih oseb in človeških usod, ki so prav živo prikazane. Čitatelj z nezmanjšano radovednostjo sledi od začetka do konca zapletanje in razpletanje zgodbe, srečo in nesrečo njenih junakinj in junakov. Roman se dogaja v slovenskem gradu, na Dunaju in v Ljubljani ter

slika večidel meščansko okolje. Spisan je prav spretno, dejanje se razvija z mnogimi prepričevalnimi zapletljaji, značaji so orisani naravno in živo, tako da roman neugnano mika čitatelja in zabava njegovo domišljijo, obenem pa mu odpira značilne po-

glede v naše družabno življenje in v človeške duše. Roman, ki je delo nedvomno nadarjene pisateljice, kaže, kam vodi nenasitno hrepenenje po sreči in pohlep po bogastvu. Uvršča se med največje in najznačilnejše literarne stvaritve slovenske žene.

Reportaža o vsakdanjih rečeh

«Bliža se velika noč», je napisano za debelimi stekli v izložbah. «Takšen bodi vaš novi pomladanski plašč», vabi drug napis na modernem plašču. «K novemu plašču nove čevljičke», zapeljuje tretji napis. «Zadnja modna novost», je napisano na dražestnem klobučku, od katerega težko odtrgaš oči.

Da, vsaka izložba je kakor poglavje iz pravljice. Iz prelepe pravljice o pomladi in drugih veselih rečeh. Ustavi se, občuduj razstavljene reči in si domišljuj, da so tvoje, in srečen bodi. Toda predolgo se ne mudi. Ne ogleduj preveč dražestnih papirnatih cvetov, s katerimi so posute razstavljene reči. Zakaj ti cveti niso simbol pomladi. Na njih so samo cene napisane. Teh pa rajši ne glej, ker bi te dobro volja hipoma minila.

Sonce sije zdaj toplo, in da ne boš o praznikih čisto brez denarja, lahko odneseš svojo suknjo ali zimski plašč mirne duše v mestno zastavljalnico v rdečo hišo na Poljane. Dobil boš nekaj desetakov zanj, če je zelo dobro ohranjena, morda celo stotak, in tako boš svojih skrbi in zadreg spet za nekaj dni rešen.

Če bi si kdaj rad privoščil zrezek, pečenko, prirejeno po lovsko, ali druge mesne jedi, pa je meso zate predrago, ga kupuj pri konjskem mesarju. O konjskem mesu imaš morda predsodek, zato te bo v začetku sram hoditi v

konjsko mesnico. Če boš naletel tam na znanca, mu boš gostobesedno pajasnjeval: «Veste, našemu Paziju moram včasih kupiti za priboljšek malo konjskega mesa...» Tako neumno boš gobezdal morda enkrat, dvakrat, pozneje pa nič več, ker boš spoznal, da ti tako nihče ne verjame, kakor so spoznale že vse tiste gospodinje, ki zahajajo tja.

Le pomislite, ko bi ne bilo lepih izložb, ob katerih se za kratke trenutke raztresemo in si domišljujemo, da smo srečni; ko bi ne bilo zastavljalnic, ki nam pomagajo, kadar nam «že teče voda v grlo», in ko bi ne bilo konjskih mesarjev, ki nam omogočajo, da si zdaj pa zdaj privoščimo celo zrezke, kako žalostno in neznosno bi bilo naše življenje. Ali ni res? (is)

VELIKA NOČ

Ravno ko je kokoš prenehala kokodakati, je šel on mimo. Kar tako tjavdan je poškilil čez plot, in Lida, s težkim jajcem v roki, si je dovolila skrivno misel: «Tole bi ti dala, če bi prišel k nam po pirhe.»

Toda očka, s pipo v ustih, je mislil zadaj za njim javno in čisto glasno: «I, lej, lej, kako se je gospodič pri nas v teh nekaj dneh privadil! Seveda — priti pogledat naše kmetško garanje, to je zabava, ampak vpreči te, sinko, takole ob žetvi, to bi ti šele gledal, kaj se to pravi!»

V tem trenutku, prvič v svojem življenju, ni mogla Lida z očetom soglašati. Čisto prav ima, ko pravi, da se naj kmetški edinček drži pluga, ne pa beži v mesto, da bi postal gospod. Zaradi tega prepričanja je žrtvoval celo svoje staro prijateljstvo z očetom Strahom, ki je poslal svojega Vaška v Prago študirat. Lida je bila pripravljena verjeti tudi to, da je vsak praški mladič gizdalin in nič prida. Vsak ne — nekakšna izjema mora pa le biti. In ko ga je prvič videla tisti dan, ko se je pripeljal v vas s Strahovim Vaškom na velikonočne počitnice, bi bila takoj stavila glavo, da more edino on potrditi pravilo, ki ga je iznašel njen očka.

Če bi bili vi še pred kratkim prišli in poskusili Lidi razlagati o ljubezni, bi vas bila nagnala z metlo. Ampak zdaj, ko ji je bilo že sedemnajst let, je odkrila, da je morda vendar nekaj na tem. Marsikaj se je govorilo o tistem mladeniču iz Prage. Baje ga je Vašek povabil semkaj iz hvaležnosti, ker mu je pomagal v šoli. In pisal se je Janko Knižek, kakor ji je to prišla povedat takoj prvo popoldne Anka Krotilova, v katero je bil zaljubljen Vašek. Janko Knižek, je prevajevala Lida na jeziku, čisto lepo ime, ampak najlepše na njem je to, da ima črne lase in vitko, ravno postavo.

Zdaj je premetavala debelo jajce iz roke v roko in se delala, kakor da za njim sploh ne gleda. Nikogar ni tako lahko ogoljufati, kakor očeta. Zadovoljno je vlekel svojo pipo in je bil najbrže vesel, da jo je tako zagodel temu fantu. Lida se je ozrla proti nebu. Z modrega neba se ji je smejala pomlad. Le kam je utegnil iti? In hipoma ji je bilo jasno. Moj Bog, saj danes je velika sobota, in v cerkvi bo vstajenje!

Že dolgo je ni obšla taka pobožnost kakor zdaj. Kmalu je bila v cerkvi. Duhovnik se je sklanjal pred oltarjem, in gospod učitelj je razigral orgle, da so se stene tresle. Toda še prej kakor to je videla Lida Vaška in tistega Janka Knižka v kotu pri prižnici. Pa se ni menila za nju. Šele ko so ljudje začeli odhajati iz cerkve, je Lida upirala pogled tja, koder morata iti ven. Strahov Vašek je kričal za Krotilovo Anko, in Janko Knižek, tisti črnooki študent iz Prage, o katerem je mislila, da mu je všeč, ker je vse dni hodil okoli njihove hiše, je tekkel z njim in se še ozrl ni nanjo!

Kdo pozna razočaranje sedemnajstletnega srca? Lida je odšla po stranski poti, skozinskoz prepričana, da kaže plemo niso ženske, ampak moški. Nenadno je začutila potrebo, da bi se šla malo «potepat», čeprav se bo oče jezil. Morda tamle ob potoku, kjer rastejo stare vrbe.

Življenje ji je zadalo strašno rano; ne bo se ji zacelila prej, dokler si ne natrga vsaj malo ponižnih marjetic, ki so gledale iz usehle trave. In tako gre nesrečna Lida med vrbe; v očeh ima poslednje žarke sonca. Nič ne vidi in noče nič videti. Da, takšen je, kakor so vsi moški, čeprav o njih nič ne ve, zakaj na to so očetove oči vedno pazile. Zna se samo hinavsko smehljati, gledati čez plot, več pa ne išče v njem!

Ampak tega, kar je pravkar storil ta hinavski fantič, ni mogla pričakovati. — Zdajci je nekaj zahreščalo v vrhu nizke vrbe, nekaj je zaustelo — in že leži spodaj v travi z vrbovimi mačicami v roki in z opravičevalnim nasmehom on, Janko Knižek, tisti mestni gizdalin — in v tem neobičajnem položaju ji je všeč.

«Za Boga!» kriči Lida in mu pomaga na noge. «Ali se vam ni nič zgodilo?»

Črnolasi fant se smeje, potem pa se spomni in začne javkati: «Ojej, tale levi gleženj!»

«Ojej!» pravi izkušena, sedemnajstletna ženska. «Najbrže ste si ga izpahnili. Čudim se vam, da lezete na vrbo! Pokažite, naravnala vam ga bom!»

Zdajci ji Janko ponudi pest mačic in spet tarna: «Rajši ne, najbrže bi omedlel. In sploh, na vrbo sem zlezal zavoljo vas, da boste vedeli. Hotel sem vam natrgati mačice, ker rože še ne rastejo!»

S čistega, modrega neba je švignil na Lido blisk sreče. Zakaj on ni kaže plemo, ni hinavec, temveč je misli na njo in bi si bil malone noge polomil zavoljo nje. Potreboval je zaščite in nege zdravega kmečkega dekleta. V tem kratkem času, ki je tako naglo tekkel, se je Lida zavedala samo enega: da je mlada, lepa in da mu je všeč. In o njem je mislila tudi tako.

«Hvala,» je rekla in vzela vrbove mačice. Sama bi znala dobiti stokrat lepše, ampak z njegove strani je bilo to tako strašno ljubeznivo. Pri tem se jih je polovica raztreslo po tleh, in ko sta se hotela oba pripogniti, sta se strčila s čelom. Še nikoli se ni bila Lida tako prijetno razburila.

Potem sta hodila po zbujačoči se travi, in on, šepajoč, ji je pripovedoval o Pragi, tako da se ji je kar po glavi vrtelo. Presneto, tam bi bilo življenje! Toda navsezadnje je tudi tu lepo. In ko je Lida pogledala proti gozdu, ki se je nad njegovim temnim zelenjem razprostiralo modro nebo, bi bila skoraj od veselja zavriskala. Veselo je zapela, in Janko z njo.

Nenadno pa je Lida utihnila in začela gledati na njegovo nogo, ker je opazila, da je pozabil šepati. «Ali vas nič več ne boli?» On pa je začel spet tarnati. Toda podeželskega dekleta ne boš kar tako prevaral. Zato je tudi Janko Knižek, študent iz Prage, drugače navihan in izkušen mož, rajši prenehal simulirati.

«Veste,» se je odkašljaj in nastopil pot pokore, «kaj pa sem hotel delati, ko vas nisem mogel z ničimer pripraviti do tega, da bi se vsaj enkrat ozrl name? Zato sem Vašku ušel, vas prehitel, splezal na vrbo, in potem je bilo treba samo pasti z drevesa, ker pred tem vendar niste mogli zapreti oči.»

Lepo je bilo; od sonca je ostala le še rdeča zarja; bil je večer in Lida kar ni hotela misliti na to, kaj bodo rekli doma. Nič zato, on je bil pravi vitez, saj si je umazal hlače, ko je zavoljo nje padel z vrbe. No, potem je prišel čas slovesa. In ko sta stala za hišo, skrita, da bi ju nihče ne videl, jima ni hotela prava beseda na dan.

«Glejte, Lidica,» je začel jecljati Janko, «samo še dva dni bom tu...»

Ona pa mu je pretrgala besedo, ker se je v dalji pokazala neka radovedna tetka. «Jutri dopoldne pridem tja le h gozdu, kjer rastejo vijolice!» je zašepetala in hitela domov, zardela in razburjena. Saj ima sestanek!

Tako je bila razburjena, da bi to videl tudi slepec, pa vendar niso doma nič opazili. Samo očka je godrnjal in se jezil na ljudi, ki si služijo vsakdanji kruh s sedenjem pri mizi v uradu.

Ko je prišla noč in je Lida zaspala, se ji sploh ni o ničemer sanjalo. In vendar je, preden je zaspala, mislila samo in samo na njega, da bi privabila kake prijetne sanje. Potem se je prebudila v velikonočno nedeljo, ki je bila najlepša, kar jih je doživela.

Dolgo je čakala, preden je mogla zbežati z doma. In on, revež, je hodil ob gozdu, ves nestrpen in nesrečen, ker mu je včeraj pri tistem spehu pozabila povedati, obkorej naj pride. Ko je slednjič prišla, sta hodila v lepem pomladnem

Resnice

Najboljša žena je tista, o kateri se najmanj govori. (Thukydides.)

*

Mož in žena sta eno. (Mojzes.)

*

Spoštujte žene! One tko in vpletajo nebeške rože v pozemsko življenje. (Schiller.)

*

Če hočeš natanko vedeti, kaj se spodobi, vprašaj samo plemenite žene! (Goethe.)

*

Vr! mož misli sam nase nazadnje. (Schiller.)

*

Nič ni slabšega ko mož, ki vse ve, pa nič ne zna. (Claudius.)

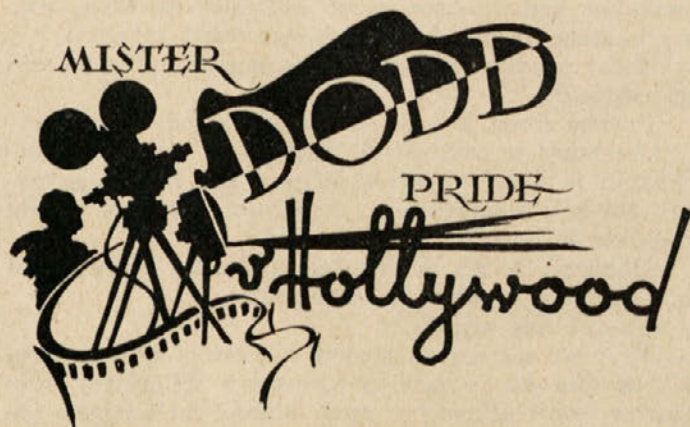

*Skrbna nega –
popolna
lepota!*

**ELIDA
KREMA
IDEAL**

★ zaradi dodatka hamamelisa polepša polt

Clarence Budington Kelland:

(Nadaljevanje.)

«Jaz bi imel veliko rajši,» je rekel Atterbury, «privatnega tajnika, ki je privaten, če me prav razumete.»

Quintain je zmajal z glavo, a ni hotel pogovora prekiniti. Bil je osupel.

«Pri vas se človek ne more spoznati, Dodd,» je dejal.

Ko je Quintain odšel, je sedel Atterbury še nekaj časa na svojem stolu, ne da bi kaj delal. Mislil je med drugim na to, kako bi dobil tajnika ali vsaj tipkarico, zakaj moral bo pisati pisma in poročila, ki jih ne sme nihče brati, kakor on sam in ljudje v banki, ki so ga namestili.

Vstal je in šel na prosto. Dal se je voditi ne toliko preudarku kakor svojemu nagonu, ko je hodil po živahnih cestah filmske pokrajine. Za svoj cilj je vedel samo negotovo ali sploh ne. Slednjič je prišel do velike zgradbe, kjer je delala Thelma Cheri, in je vstopil.

V eni izmed celic podmornice je stala Lester Plumm pod svetilkami, ki so usipale svojo jarko vročino na njene rdeče lase.

«Mr. Di Banta?» je rekel Atterbury.

«Kaj hočete tukaj?» je vprašal Di Banta, ne da bi se okrenil k Doddu.

«Rad bi govoril z miss Plumm.»

«Kdo za vraga je miss Plumm, in čemu me nadlegujete?» Besen se je obrnil in videl, kdo govori. Takoj je izpremenil glas. «Oprostite! Nisem videl, kdo je. Moram biti zbran. Kaj želite, mr. Dodd?»

«Govoriti z miss Plumm. Tukaj je. Ona je — no, kako se že to pravi!»

«He, vi, Plumm! Pridite dol! Mr. Dodd bi vam rad nekaj povedal!»

Lester je mežikala, da bi videla skozi žarečo luč, potem je stopila s prizorišča in šla k Atterburyu. Radovedne oči so jo sledile ter se obrnile od nje k Atterburyu.

«Ah, miss Plumm,» je rekel Atterbury, »rad bi z vami privatno govoril.»

«Kako privatno?» je kratko vprašala Lester.

«Poslovno,» je rekel odločno. «Mislim, tamle v kotu se lahko pogovoriva, ne da bi naju kdo poslušal.»

Šla je pred njim v oddaljeni kot in se postavila predenj.

«No? Iz kakšnega povoda me delate tukaj sumljivo?»

«Kaj ste bili,» je vprašal Atterbury, «preden ste postali 'dvojnica'? Ali ste bili morebiti slučajno tipkarica?»

«Da, res je.»

«Koliko zaslužite kot 'dvojnica'?»

«Celih pet in trideset na teden.»

«Nastale so razmere,» je rekel Atterbury, «v katerih moram nekomu popolnoma zaupati. Ali ste vi zaupanja vredni?»

«Uganite. Kaj mislite?»

«Prenehali ste biti 'dvojnica'...»

«Tako? In kaj sem zdaj?»

«Moja tajnica,» je rekel. «Začeli boste takoj. Plača sto dolarjev na teden.»

Atterbury je šel skozi atelje k Di Banti.

«Miss Plumm,» je rekel, «je zdaj moja privatna tajnica.» Nekoliko se je odmolčal. «Njeno delo potrebujem takoj.»

«Krasno za miss. Plumm,» je dejal Di Banta. «Ampak kaj je s Cheri? Mi navijamo film. Kupčija je važnejša kakor zabava. Kdo naj stoji za miss Cheri?»

«Miss Cheri se zdi, da ima zdrave noge,» je odvrnil Atterbury. «Brez dvoma bo mogla, dokler se kaj drugega ne ukrene, stati sama za sebe.»

Ne da bi bil počakal, kakšen vtis bo naredilo njegovo velikopotezno ravnanje, je porinil Lester Plumm iz poslopja in korakal pred njo proti svojemu bungalovu.

* * *

Atterbury Dodd je bil zjutraj ves čas s šefom knjigovodstva za zaprtimi vrati. Sedel je pri pisalni mizi in urejal dejstva lepo v predalčkih svojih možganov, ko se je pojavila miss Plumm med vrati.

«Vstopite,» je rekel Atterbury, «in zaprite vrata. Tudi vrata v predsobo.»

Lester je ubogala; sicer je bila nejevoljna, ampak ubogala je.

«Preudaril sem možnost,» je dejal Atterbury, «da se pretvarja družba Colossal sistematično v zgubonosno podjetje. Ali je res tako, ali pa stojim bebastemu zapravljanju nasproti, ki me straši.»

«Mogoče ste nekoliko bojazljivi,» je rekla Lester.

«Toda ljudje,» je menil Atterbury, «ki sem jih tukaj srečal, so napravili name vtis prave inteligence. Na primer mr. Quintain, Di Banta in tako dalje.»

«Ali pričakujete, da bom v tem pogledu povedala svoje mnenje?»

«Če bom potreboval vaših pripomb,» je odvrnil Atterbury stvarno, «vas bom zanje prosil. — No, čisto logično je, da človek ne domneva, da bi inteligentni ljudje ravnali nesmiselno in neumno.»

«Torej,» je rekla Lester, «če stori belo jajce neumnost, mora Neguš sedeti v skladanici drv.»

Atterbury je nekaj časa strmел vanjo. «Ah, Neguš. Nekdanji abesinski cesar. Vidim, da govorite v podobah. Čisto prav. Ampak zakaj naj bi zaradi tega Quintain poskušal upropastiti družbo Colossal?»

«Da Quintain in Di Banta molzeta družbo Colossal, so prazne čenče. Nekdo jo je vedno molzel. Je dobra, zanesljiva stara krava.»

«Ali poznate nekega gospoda, po imenu Nassau?»

«Po njegovem tako imenovanem slovesu.»

«In kakšen je ta sloves?»

«Če vidi lepo nogo, seže nehote po njej. Naj bo enoženstvo, kar hoče, on nima od njega nič. Vsi ljudje se ga boje. Njegovo ime ljudje samo šepetajo. On si lahko vse dovoli. Pravijo celo, prav po tihem, da si je privoščil umor.»

«Umor — ste rekli?»

«Umor, da, umor,» je rekla Lester.

«Hvala!» je dejal Atterbury. «Pomagali ste mi utrditi moj sum. Prvič, da je mr. Nassau res poskusil, da bi me podkupil. Drugič, da je Quintain z njim zmenjen. Tretjič, da obstoji dogovor, upropastiti družbo Colossal, tako da bi si jo mr. Nassau prisvojil za majhen ulomek njene resnične vrednosti.»

«Za en dan,» je odgovorila Lester, «ste si napravili že prav čedno zbirko. In kam naj vse to vede?»

«Trenutno nikamor,» je odvrnil Atterbury. «Sum še ni dokaz.»

«Ali mr. Nassau sluti, da ga imate na sumu?»

«Skoraj bi mislil.»

«In vi ne morete ničesar ukreniti, dokler nimate polnih rok dokazov?»

»Ne.«

«Potem,» je menila Lester, «stoji stava enajst proti dvema, da ne boste nikoli nič ukrenili.»

* * *

Tisti večer, ko je bila gostija pri Thelmi Cheri, je rekel Ivor Nassau:

«No, Dodd, kako je kaj? Če ni nič drugega kakor delo, če ni zabave, se nož skrha, ne? Toda včasih mora človek tudi praznovati, pravijo. Saj v banki ni lepih mladih dam, s katerimi bi človek lahko praznoval. Zato stavim, da vam pri filmu bolj ugaja, kakor v banki.»

Široko se je zarežal in nadaljeval, ne da bi bil čakal na odgovor:

«Slišim, da počenjate tukaj, kakor bik v trgovini s porcelanom. Splošno mnenje: 'Zdaj je prišel odločen mož v Hollywood.' Vi se naglo odločate. Vržete moža ven — hop! Meni ugaja, če se mož tako hitro odloča. Tudi če nima prav, mi je taka odločnost všeč.»

«Ali hočete s tem namigovati, da sem storil krivico, mr. Nassau?»

«Kaj se pravi namigovati? Nič ne namigujem. Lahko vprašate kogar koli. Jaz pravim, da, mr. Dodd, vi ste se hitro odločili, pa je bilo napačno, toda občudujem način, kako ste to storili. Vobče pa imam vsekakor rad, če mož svojo odločitev prekliče, ako mu postane jasno, da je nekomu storil krivico.»

«Torej predlagate, naj spet namestim moža, ki sem ga odpustil?»

«Pravim samo, kaj bi jaz na vašem mestu storil.»

Atterbury je premišljal. Skriva je opazoval Nassaua in ni videl na njem ničesar, kar bi mu ga napravilo bolj simpatičnega. Nasprotno, ugotovil je, da mr. Ivorja Nassaua globoko mrzi.»

«Dokazali ste mi, da sem imel prav, ko sem odpustil mr. Sladea,» je odgovoril Atterbury.

«Ka-aj? Kaj pravite?»

«Vi imate interes na Sladeu — sicer bi ne bili sprožili govora na to zadevo,» je rekel Atterbury. «Ne maram imeti nikogar v svoji bližini, na katerem ste vi zainteresirani.»

«Pravite, da ne marate imeti v svoji bližini človeka, na katerem sem jaz zainteresiran. Menda vas nisem prav razumel,» je rekel in se silil, da bi se vljudno nasmehnil. «Ne morem si misliti, da imate namen, me žaliti!»

«O ne!» je odgovoril Atterbury. «O kaki žalitvi ne more biti govora. Jaz — no, jaz mislim, da nisem v življenju še nikogar razžalil.»

Njegov glas je bil tako pohleven, ves je bil tako plah, da se je Nassau pošteno zmotil, ko je mislil, da je mladega moža precenil.

«Torej ste očitno mislili nekaj čisto drugega,» je rekel.

«O ne,» je odvrnil Atterbury. «Jaz sem mislil prav to, kar sem rekel.»

Prvič v svojem življenju je Ivor Nassau osupnil. «Zdi se mi, da vas res ne razumem dobro, mr. Dodd. Če vam ni prišlo na misel, da bi me žalili, zakaj nočete potem imeti v svoji bližini moža, na katerem sem jaz zainteresiran?»

«Ker,» je odgovoril Atterbury v svoji premočrtni, matematični maniri, «ker vam nič ne zaupam, in ker bi zategadelj ne zaupal nobenemu človeku v svoji

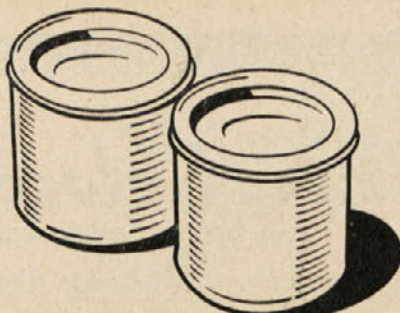
Roke

Sprva so to drobcene ročice, ki željno tipljejo po sončnem žarku, kateri pleše po odejici otroške posteljice. Pozneje že držijo igračko in ne dolgo potem jo že razdro v prvotne sestavine.

Iz ročic postajajo polagoma roke: deške roke, ki pomagajo že očetu gospodarju, ali nežne dekliške roke, ki rinejo voziček z bratcem.

Roke pišejo, rišejo. V šolskih klopih, v pisarnah, predavalnicah. Delajo v delavnicah, tovarnah, povsod opravljajo svojo službo. Sto rok, tisoč, sto tisoč. Plug drže v brazdi, v luči jamščaric pridobivajo pod zemljo črne diamante. Delajo v gospodinjstvu in na vrtu. Ženske roke skrbno povijajo novorojenčka v mehko platno, otirajo otroške solze, odganjajo z moževega čela skrbi in lajšajo bolniku bolečine. Zdravnikova roka vrača ljudem zdravje.

Materine roke in očetove pesti, ženske roke in drobne otroške roke: vse morajo delati, pomagati in živeti za eno vero — za rod in domovino! K.

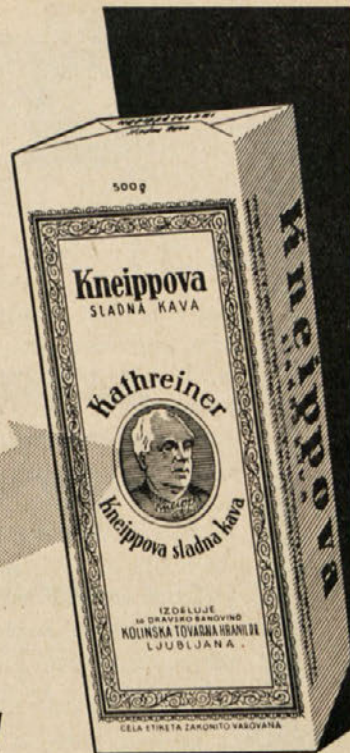

Kaj je znotraj...

Golaž ali oljnata barva? Da se ne bi pripetilo, da bi namazali vrata z golažem, moramo paziti na etikete. Če hočete kuhati pravo Kneippovo sladno kavo, morate paziti na zavitek, namreč na oni s sliko župnika.

Odprta, v vrečah ali v zavitkih brez župnikove slike sploh ne obstoja

Kneippova sladna kava!

«okolici, ki je z vami v kakršnem koli odnosu. In še to bi rad pojasnil, da to ni moje osebno mnenje. Pojasniti vam hočem samo to, zakaj ne morem mr. Sladea več namestiti,» je dejal Atterbury čisto krotko.

«Samo to? To je vse? Ali ne bo še kaj? Vi me zaprepaščate. Strašno me zaprepaščate, mr. Dodd. Čez eno minuto mi boste pač rekli, da se pri jedi ne znam vesti?»

«Nisem vas še videl, kako jeste,» je po pravici rekel Atterbury.

Nassau je nekaj časa molčal in zrl samo skozi ozko rezo očesnih vek. «Kaj mi lahko še očitata razen tega, da se morda ne znam brezhibno vesti pri mizi?»

«Ne vem, čemu naj bi analiziral vaš značaj, kolikor ga poznam iz lastnega opazovanja ter iz poročil in govoric. Jaz nimam — odkrito povem — nikakega interesa na vas, razen da ne želim, da bi se vi vtikali v posle družbe Colossal.»

«In če sem jaz drugačnega mnenja?»

«Potem bom moral nekaj ukreniti.»

«Ljudje,» je rekel preté mr. Nassau, «ki hočejo svoj čislani nos vtikati v moje zadeve in izdajati naredbe, naj si dajo rajši umeriti lesen površnik.»

«Pravijo tako,» je odgovoril Atterbury.

Nekaj časa je bilo orjaško telo Ivorja Nassaua zelo odrevenelo — mrzlo in otrplo. «Kdo je kaj rekel?» je tiho vprašal.

«No,» je dejal Atterbury — «zdi se, da je to precej znana zgodba, da ste vi — hm — uporabil bom vaše lastne besede — nekemu možu z imenom Ivanhoe Strange umerili lesen površnik.»

Spet je Ivor Nassau čisto utihnil. Na koncu tega molka se je važno obrnil in odšel od Atterburija. Krenil je v bar in zahteval pijače.

«No, ali si videl, če Cheri dobro opravlja svojo nalogo pri Doddu?» mu je zašepetal Quintain na uho.

«Videl sem marsikaj,» je rekel Nassau. «Povej ji, če bo svojo stvar dobro opravila, kakor jaz hočem, da si lahko pri svojem prihodnjem kontraktu številke kar sama vpiše.» Začel je zijati v Quintaina. «Ta člo-

vek je vendar prismojen; popolnoma prismojen. Brez pameti je. Hollywood je zanj prekleto neprimeren kraj.»

Izvrnil je vase drugi kozarec; roka se mu je nekoliko tresla, ko ga je nesel k ustom. Nihče, pa naj bo še tako mogočen ali trebušen, ne more strpeti, če mu pokažeš strahove.

III.

Dasi je bil Atterbury zelo skromen, si vendar ni mogel kaj, da bi ne zapazil, da je napravil na svojo gostiteljico globok vtis. Ko bi ne bil sam opazil, bi mu bili to povedali drugi, zakaj miss Cheri mu tega dejstva ni zakrivala, v besedah in v vedenju.

«Mr. Dodd,» je rekla, ko sta skupaj sedela v Tête — à — tête na klopi, «vi ste tako — drugačni, — tako čisto, čisto drugačni, kakor drugi. Niti ne vem, kako naj se izrazim, kaj mislim, vsa sem zmedena in v zadregi, kadar govorim z možem, kakršni ste vi, toda kar bi rada povedala, je, da ste tako čisto drugačni.»

«Vsak človek je drugačen,» je skromno odgovoril Atterbury.

«Da, vem. Dobro vem, kaj mislite. Ampak vi ste pač čisto drugačni, kakor vsi drugi, in to je tako osvežujoče. Mislim, srečati moža, kakršen ste vi — ko se človek te sorte mož, ki jih vidi tukaj, že tako naveliča, in doumeti, da je mož lahko tudi takšen, kakršni ste vi, o je že človek mislil, da so vsi moški takšni, kakor tile — to človeka zelo osveži.»

Umetna mesečina posredne osvetljave je pustila prostor, kjer sta sedela, v somraku. Seveda je svetil tudi pravi mesec. Njegovi žarki bi bili ves prostor razsvetlili, ko bi se jim bilo dovolilo. Toda v Hollywoodu ni dovoljeno uporabljati pristne mesečine, če se lahko nadomesti po potratnih metodah z umetno mesečino, ki je malone prav tako naravna.

«Žena,» je nadaljevala Cheri, «ki živi tukaj tole umetno življenje, je neprestano v nevarnosti, da postane sama nenaravna, ker sreča tako redko moža, ki je pristen in naraven in ki jo hoče imeti naravno. Jaz imam občutek, da vi hočete resnično ženo.»

Jod-Kalikloca

Od zdravnikov priporočena zobna krema

vsebuje 0,0075% organskega joda. 0,000035 g tega joda se pri čiščenju zob resorbira od dlesne in s tem porazdeli na notranje organe telesa.

Jod-Kalikloca je prijetno se peneča zobna krema najboljše kakovosti (brez kalijevega klorata!), zelo slastnega in osvežujočega vonja. Minimalna količina organskega joda zadostuje za dolgotrajno desinfekcijo ustne votline (znanstveno dokazano!) in zaščitenje zob in dlesne pred obolenji, zlasti tudi pred paradentozo, ki je razširjena po vsem svetu.

Dalje je **Jod-Kalikloca** zdravniško priznana kot profilaktikum zoper prehlad, starostne pojave (arteriosklerozo) in kot izpodbudilo za vse telesne funkcije.

Queisser & Co., Hamburg 19.
Zaloga za Jugoslavijo:
Drogerija GREGORIČ
Ljubljana, Prešernova 5

Prijetno se peneča
zdravstvena
zobna krema!

«O seveda. Brez dvoma.»

«To sem vedela. Tako sem se vsega naveličala! Kadar srečam moža, kakršen ste vi, potem še bolj vse sovražim, ker vidim, kaj mi manjka. Ampak človek se ne more znebiti.»

«Česa?» je vprašal mr. Dodd naravnost.

Miss Cheri je iskala trdnih tal, preden se je izvila. «No, vsega,» je rekla žalostno. Naglo se je lotila drugega predmeta, ker ni vedela, kaj bi še rekla. «Toda lepo je imeti blišč,» je rekla otožno.

«Blišč, kakšen?» je vprašal Atterbury.

«Blišč, ki razsvetli ženo,» je razlagala Cheri. «če njena zvezdna pot križa zvezdno pot moža, kakršni ste vi, samo eno minuto, kakor nocoj, in ki potem dalje živi, v negotovem spominu. Ali kdaj sanjate, mr. Dodd?»

«Po navadi ne. Spim zelo trdno. Včasih, če kaj jem, kar mi ne gre v slast, imam neprijetne sanje.»

«Ne ljubi se vam, resno z menoj govoriti, kajne?» je rekla otožno. «Vi menite, da sem površna, in se norčujete iz mojih sanj.»

«Ampak verjemite mi, jaz sem bil čisto resen. Med vožnjo sem imel strašno neprijetne sanje.»

«Toda jaz ne mislim takih sanj. Jaz mislim sanje, ki jih človek včasih sanja, ko ni v postelji. Kakor na primer danes zvečer. Ravno zdaj sanjam, kako bi bilo, če bi bila tale dvorana lep samotni otok in na njem nikogar razen vas in mene.» Požrla je slino in utihnila. «To je imenitna ideja za film. Pripovedovala bom to jutri Di Banti. Toda nisva na samotnem otoku,

in vi ste zelo delavni in pomembni, in jaz vas najbrže ne bom nikoli več videla razen od daleč.»

Bila je tako preprosta, otroška in neodoljiva. In ko ji je pogledal v modre oči, videl lepa ramena, ljubko oblino njenih prsi in krasno linijo njenih nog, je čutil, da bi lahko zahrepenel, da bi bil z njo na samotnem otoku. Dovolil je svojemu nekoliko naivnemu duhu, da se je trenutek pomudil pri samotnih otokih in vsem, kar je tam mogoče. Prepričal se je, da bi bil rad Cheri še kdaj videl, in sicer ne samo od daleč.

«Jaz — hm — jaz sem bil zelo vesel, da sem se z vami sešel,» je rekel nekoliko okorno.

«Ali se to pravi — ampak ne, tega ne verjamem! — ali se to pravi, da bi me res zopet radi videli?»

«Res, zelo rad,» je odgovoril Atterbury.

Zdajci ni bila Cheri več pohlevna in vzdržljiva, dekliška in čustvena. Postala je jasna in predirljiva:

«Kdaj?» je vprašala.

Za trenutek se je Atterbury ustrašil. Imel je čudno neprijeten občutek, da ga hočejo prikleniti. Toda pogledala ga je tako iskreno in njen lepi mali obraz je bil tako očarljiv, in ona je toliko obetala, da ni več analiziral ali iskal razlogov. «Prosim,» je rekel nekoliko razburjen, «kadar vam je ljubo.»

«Jaz — jaz bi mogla jutri zvečer z vami večerjati,» je odgovorila. «Ampak večerjala bi samo midva, da bi se lahko pogovarjala. Tako da bi vas mogla poslušati, ne da bi naju kdo motil.»

«Oh, jutri zvečer! Seveda, seveda, jutri zvečer.»

(Se bo nadaljevalo.)

Mož moje žene

Nedavno sem stal pred zrcalom in se bavil z možem svoje žene. Poznam ga že zelo dolgo in ga imam za izobraženega, plemenito čutečega človeka, ki ima samo eno napako, to je, da je slabši proti svoji ženi, ali po domače povedano, copata, zaradi česar se zdi smešen krogu njegovih znancev.

Rekel sem mu: «Ti si največji norec, ki sem ga kdaj v življenju videl. Postani vendar že mož in nehaj biti otrok svoje žene. Poglej se v zrcalo! Kaj je postalo iz tebe? Oči imaš brez leska, lasje ti sivijo, tvoj obraz je naguban, kakor bi ti bilo osemdeset let. In kakšen fant si bil nekoč!»

Rahlo in otožno se je nasmehnil.

Jaz sem pa nadaljeval: «A kaj te prav za prav teži? Misliš na neplačani račun, ki leži v tvoji pisalni mizi? Potem mi povej po pravici. Ali si si morda ti izmislil poslednjo modno norost, to je briljante, ki jih boš zdaj tako težko plačal? Imaš morda zato vedno s seboj čekovno knjižico, ker se bojiš, da bi te kdo napadel, ali pa ker misliš na sprehodu kaj dragega kupiti? Ne, ona tako hoče. Tvoja žena, ki nima drugih skrbi, kakor živeti, uživati in razmetavati tvoj denar. A kako se ti za to oddoljuje? Morda skrbi, da bi imel udobnejši dom? Kadar se utrujen vrneš domov, poskusi morda s poljubi zabrisati starostne gube s tvojega čela? To bi se ti smejala, če bi od nje kaj takšnega pričakoval!»

Mož moje žene je osramočen sklonil glavo. Ni mi mogel ugovarjati, ker je vedel, da imam prav.

«Dobro, ne ugovarjaš, toda ni še vse izgubljeno. Naredi končno red v svojem domu, obračunaj z nevzdržnimi razmerami. Odpovej hišniku in sobarici, ki te prezirata in se jima ne zdi vredno odgovarjati na tvoja vprašanja. Spodi psa, tega puntastega pinča, ki mu izkazuje tvoja žena vso svojo ljubezen in katerega udobnost je pri nji večja, kakor pa tvoja. Ne hodi več na družabne večere, kjer tuji moški tvoji ženi dvorijo, tebi se pa posmehujejo. Če boš tako storil, potem... no, bo dobila tvoja žena za štirinajst dni migreno, toda na posled bo ozdravljena.»

Mož moje žene je prikimal, da soglašal. Moje besede so nanj očitno učinkovale. Godel je sam s seboj nekaj nerazumljivega in hodil po sobi sem in tja. Ali bo imel pogum, uresničiti vse to, za kar se je pravkar odločil?

Tedaj so se zunaj začeli lahki koraki in šumenje svilene obleke. Vrata so se odprla, in v njih se je pojavilo Nekaj, oblečeno v nežno rožnato obleko. Nekaj, od česar je zaudarjal pronicav rožni vonj.

To Nekaj je spregovorilo: «No, si že pripravljen?» a ni dobilo odgovora. Zato je nadaljevalo: «Čeka tudi nisi še

KAKOR JEZ

delujejo pri Pelikan nalivnem peresu celice za izenačevanje: ako pride kdaj iz držala več tinte, kakor je potrebuje pero, tedaj sprejmejo celice za izenačevanje izpod peresa odvečno tinto ter jo dajejo postopno in v pravih količinah spet peresu.

Pelikan nalivno pero se more torej uporabiti do zadnje kapljice tinte brez bojazni, da bi mazalo. Poskusite enkrat sami, kako lahko in čisto se polni in kako hitro in lahko piše.

K Pelikan nalivnemu peresu spada tudi Pelikan tinta za nalivna peresa.

Pelikan

nalivno pero – vsota tehniških prednosti.

Pelikan nalivna peresa dobite v strokovnih trgovinah.

izpolnil in podpisal. To je grozno, kakšen človek si!»

Mož moje žene je čutil, da se je približala usodna ura. Če zdaj ne bo odločen, ne bo nikoli. Zasukal se je in pogledal svojo ženo:

«Ne bom izpolnil nobenega čeka.»

Moje besede so torej učinkovale. Rožnato Nekaj je izbuljilo oči:

«Kaaaj si rekel?»

«Da sem sit tega, da bi bil suženj tvojih muhavosti. Razmišljal sem o tem in sklenil, da moram jaz misliti za oba. Tvoje noro razmetavanje presega vse meje in bi spravilo celo milijonarja na kant...»

«Zdi se mi, da ti danes ni dobro,» ga je prekinila. «Ali naj pokličem zdravnika? Veš, da takšnih scen ne prenesem.»

«Že mogoče, toda na to se ne morem ozirati. Od danes moraš izhajati z denarjem, ki ti ga dajem, in prepovedujem si, da bi me večno nadlegovala z zahtevami, ki mi gredo na živce.»

Nežno Nekaj je brezmočno omahnilo na zofo.

«Že zdavnaj sem slutila, da doživim nekaj neprijetnega. Veš, da ne prenesem

razburjenja. To sem podedovala po mami. Če boš tako nadaljeval, mi bodo odpovedali živci. Kako nizkotno je to, da bi se prepirala zaradi denarja. Če si jezen, razlij svojo ljubeznivo zlobnost nad uslužbenci v pisarni. Škoda, da nisem ubogala tistih, ki so mi svetovali, naj ne jemljem tebe, ki so mi pravili, da si surov, brezobziren človek. Ti, surovina, si to naredil nalašč, da bi jokala, ker veš, da sem potem grozno grda. A danes popoldne sem povabljen ob petih na čaj...»

Vzela je mali robček in skrila v njem obraz. Z grozo sem opazil, da možev pogum slabi.

Zašepetal je: «Ljubica, bodi vendar pametna...»

«Ne, ne, nisem pametna. Tega ne potrebujem. To je za vas moške.»

«Zato pa, ker sem pameten,» je odvrnil z novim pogumom, «moram skrbeti vsaj za to, da ne bo najino premoženje čisto zapravljeno.»

Iznova sem začel upati. Možu moje žene se je vrnila hladna razsodnost.

«Takrat, ko si me izbral, si mi prisegel, da me boš samo ljubkoval,» je zajokalo za robčkom.

«Moja ljubezen je ostala celi dve leti enaka.»

«Dve leti? Zdi se mi, kakor da je minilo že dve sto let. Ko mora človek vsak dan moledovati za nekaj dinarjev, ki jih potrebuje za preživetje. Če človek za svojo štedljivost doživi takšen nastop, potem se mu dnevi zdijo leta...»

«Nikar ne pretiravaj,» jo je prekinil, toda ona je nadaljevala:

«Končno je pa to čisto vseeno. Z večnimi skrbmi in vsakdanjim jokom sem se postarala in shujšala, da bi me ne mogel nihče več imeti rad. Le poglej me, in takoj boš videl, da nisem več takšna, kakršno si me nekoč ljubil?»

Tepec. Res jo je pogledal.

M. S.:

Ko se sonce spet posmeje...

Čista okna veliko prispevajo k prijetnemu bivanju v stanovanju. In mnogo bolj veselo se živi tam, kamor morejo sončni žarki.

Za gospodinjjo, ki računa samo s čistilnim materialom, imam cenen recept. Zadoštuje, če pri kuhanju kosila skuhate dovolj vode. S tem se odstranijo v vodi apnate sestavine, ki so v oviro povsod, kjer naj nam bo voda čistilno sredstvo.

Če hoče gospodinja čimprej uporabiti vodo za čiščenje, mora računati s časom, dokler se voda ne ohladi. Ako bi prilila mrzle vode, bi se s tem njena čistilnost zmanjšala.

Siva obloga prahu in soli, obseženih v zraku in usedlih na pleskanju, se da lepo očistiti, prav tako tudi madeži od saj. Včasih je treba kajpak malo bolj pritiskati in vzeti na pomoč mehko ščet — toda dejstvo je, da prekuhana in s tem omehčana voda vso to nesnago raztaplja, in to je glavno. Nazadnje odrgnemo vrata in okvire s krpo, nekoliko ovlaženo v petroleju, nato pa izloščimo s flanelo.

Toliko glede zunanjih delov. Pri notranjih vratih, kjer je učinkovala sopara ali druge masne pare, je treba s krpo že bolj pritiskati; dobro je, če na krpo nakapamo petroleja. Ampak res samo nakapamo, in sicer dobrega petroleja, zakaj s slabim petrolejem lahko nesnago tako razmažemo, da to potem prav težko popravimo.

Še enkrat: Čistite le s prekuhano vodo!

Boljši vid
lažje delo in večja
spasobnost z pravilno
pomerjenimi očali
od

Zajec Dipl. optik
LJUBLJANA
PASAŽA
NEBOTIČNIKA

«Ali sem še tako čedna, kakor takrat?...»

«Tisočkrat bolj srčkana si, toda...»

«Potem pa pojdi sem in mi daj poljubček!»

Podlegel je.

«Koliko boš danes potrebovala?» jo je končno vprašal.

«Nič. Poskusila se bom omejiti do skrajnosti. Toda to si bova povedala med potjo. Za vsak primer vzemi s seboj čekovno knjižico.»

Stopil sem pred zrcalo, da pogledam moža svoje žene. Rekel sem mu, da je neozdravljiva in nesporebna, potem pa sem rožnatemu Nekaju ponudil komolec... (Iz češčine: —is)

«Lep klobuk imaš, ampak raztrgane čevlje!»

«Ti si pa pameten! Kaj misliš, da lahko tudi čevlje zamenjam v kavarni?»

Lojzek in Pepček sta bila pri teti na obisku. Teta je prinesla na mizo dva kolača; eden je bil velik, drugi majhen.

«Rada bi vedela, kateri izmed vaju se zna lepše vesti,» je rekla potem.

«Pepček se zna lepše vesti,» je rekel Lojzek in brž vzel večji kolač.

«Milanček, pojdi gledat, ali je očka že oblečen za izprehod!»

«Najbrže ne, slišal sem ga, kako se pogovarja z ovrtnikom pri srajci.»

Mali Tonček mami:

«Mamica, tukajle je zemljevid. Pokaži mi, kje je tisti zakonski pristan,

v katerega bo jutri priplula naša Francka!»

Lep pogreb.

Umrla je neka ženska. Časopisi so poročali o njenem pogrebu. — Stara gospa je čitala to poročilo in pomotoma preskočila nekaj vrstic. S tem je zašla v drugo notico: «Dela iščejo...» — Ko je prečitala to drugo notico do konca, je začudeno odložila časopis in dejala svoji prijateljici: «Glej, glej, kako je imela lep pogreb. Za pogrebom so šli: hlapci, dimnikarji, peki, hišne, kuharice...»

Ultimatum.

Karel je sedel žalosten v vinski kleti. Tone je k njemu prisedel.

Karel je priznal: «Moja žena mi je dala ultimatum: ali preneham piti, ali pa pojde ona od mene proč.»

«No, in kaj misliš storiti, Karel?»

Karel je vzdihnil: «Zelo jo bom pogrešal.»

Vzrok.

«Zakaj si izdala toliko denarja, Minka?»

«Veš, odkrila sem trgovino, kjer je vse zelo poceni, Janko.»

Logično.

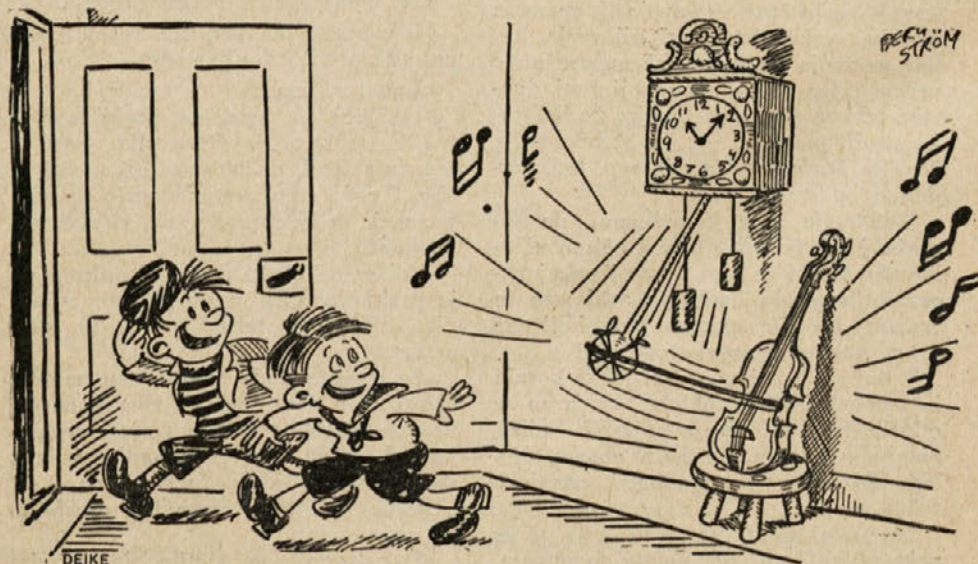
«Kako je bilo na Siciliji?»

«Lepo, ampak strašno vroče; štiri-deset stopinj v senci!»

«No kajpak, saj ti ni bilo treba biti vedno v senci.»

Sladni sladkor v vsakdanji prehrani.

Ta fina hrana je postala v toku časa sestavni del vsakdanje prehrane najširših ljudskih slojev. Zakaj jedro Kneipove sladne kave, s katero pripravljajo danes milijoni gospodinj belo kavo, sestoji iz karameliziranega sladnega sladkorja; tri četrtine teže te kvalitetne sladne kave so dragoceni sladni sladkor, ki daje kavi redilnost in izredno fin okus.

«Zdaj jo pa hitro odkuriva! Mama bo mislila, da vadim...»

Otona Ring-a tekoči lep

Syndetikon
skleji, zlepi, skita vse.

Dokaz.

Mati (pregleduje zvezek malega Ladislava):

«Ta fant ima moderno pisavo!»

Oče: «Zakaj misliš?»

Mati: «Ker se ne da brati.»

V šoli.

Profesor: «Jenko, povejte nam nekaj sorodnih pojmov!»

Dijak: «Vojak in kuharica.»

Uradna tajnost.

Mož (v zadregi): «Za Boga, žena, na glavi imam disciplinarno preiskavo! Menda vendar nisi tiste stvari nikomur povedala? Saj sem ti, Jezes Marija, rekel, da je to uradna tajnost!»

Žena: «Komu bi to povedala? Gospodinji sem to rekla in potem samo še hišnici. Toda povedala sem jima tudi, kakor ti meni, da je to uradna tajnost...!»

Stara bolezen.

Sodnik: «Kako dolgo ste že kratkovidni?»

Klatež: «Prosim, gospod sodnik, odkar iščem delo.»

Sodnik: «Ampak pri prvem zasliševanju ste rekli, da od rojstva?»

Klatež: «No saj, gospod sodnik!»

Ne zmeraj.

Zdravnik (špecialist za jecljavce): «Pa jecljate vedno tako, gospod?»

Pacient: «Ne, gospod doktor, samo, kadar govorim...»

Neverni Tomaž.

«Ali že veš, Ladko, da je sosedovim prinesla štorclja fantka?»

«Kaj boš pravila! Štorclje so že zdavnaj odletele in se še niso vrnile!»

KLISJEJE

ENO- IN VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23

Najboljši kuhar je
JENA-steklo, ki ne poka na ognju!

Posoda z neomejeno možnostjo varčevanja je, po ceni, lepe oblike in se da prav lahko čistiti. Ena posoda za več jedi: za sladke, slane, kuhane, pražene, cvrte in pečene. Dober kuhar pripravlja jedi v

JENA-STEKLU
ki ne poka na ognju!

Velika izbira oblik v vseh strokovnih trgovinah. — Tiskovine in pojasnila dobite brezplačno pri svojem trgovcu ali pri
Dr. Franjo Brössler, Ksaverska cesta 7a, Zagreb 12

**Od vlasnice
do najelegantnejše obleke**

vse dobite pri nas pod eno streho

Pošiljamo vsak dan sto in
sto paketov po pošti.
Naročajte tudi Vi blago
po pošti!

V e l e b l a g o v n i c a

Karlner & Ohler

Z a g r e b, I l i c a 4 i n 6